

Financieel jaarverslag 2022

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

WE ARE
ONE PLANET

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG	3
Inleiding	3
Jaarverslag Bestuur en Raad van Toezicht	3
Positionering en profiel	4
Financiën	6
Risicomanagement	7
Bezoekers	8
Cultureel ondernemerschap	8
Maatschappelijk draagvlak	9
Internationaal beleid	10
Cultuuronderwijs aan scholen	10
Diversiteit, toegankelijkheid en inclusie	10
Museon-Omniversum in Den Haag Zuidwest	11
Collecties	12
Onderhoud gebouw	14
Tijdelijke tentoonstellingen en films	15
Programmering	17
Programmaraad	18
Personeel	18
2023 en volgende jaren	19
Exploitatiebegroting 2023 Museon-Omniversum	20
JAARREKENING	22
Balans per 31 december na resultaatbestemming	22
Grondslagen	26
Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	31
<i>Fusies en overnames</i>	31
<i>A - Vaste activa</i>	31
<i>B - Vlottende activa</i>	32
<i>C - Eigen vermogen</i>	33
<i>D - Aankoopfonds</i>	35
<i>E - Voorzieningen</i>	35
<i>F – Langlopende schulden</i>	36
<i>G - Kortlopende schulden en overlopende passiva</i>	37
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	38
Toelichting op de staat van baten en lasten	39
Baten	39
<i>A - Opbrengsten</i>	39
<i>B - Subsidies</i>	41
Lasten	42
<i>C – Beheerlasten</i>	42
<i>D - Activiteitenlasten</i>	43
<i>F – Rentebaten/lasten</i>	45
WNT-verantwoording 2022- Stichting Museon-Omniversum	46
Overige toelichtingen	48
Gebeurtenissen na balansdatum	48
Resultaatbestemming	48
Ondertekening van de jaarrekening	49
Overige gegevens	50
Controleverklaring	50
BIJLAGEN	54
Bijlage 1 - Bestuursverklaring subsidieverantwoording Den Haag	54
Bijlage 2 - Prestatie indicatoren	55
Bijlage 3 - Verloop Nog te besteden subsidies	56

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

BESTUURSVERSLAG

Inleiding

2022 is het eerste jaar van de gefuseerde organisatie Museon-Omniversum. Hoogtepunt in dit jaar was ongetwijfeld de feestelijke opening op 20 april met minister voor Klimaat en Energie Rob Jetten, cultuurwethouder Robert van Asten en honderden genodigden.

Het jaar stond in het teken van het implementeren van de fusie in het harmoniseren van systemen, processen en regelingen, het samenbrengen van de teams, in PR en marketing het neerzetten van de nieuwe organisatie en het doorvoeren van de nieuwe One Planet positionering en programmering.

Het bereik herstelde zich dit jaar, na de twee coronajaren, nog niet, in tegendeel: vergelijking met eerdere jaren is door de fusie en corona moeilijk, maar we trokken in 2022 zo'n 50% van ons begrote aantal, wat minder is dan het branchegemiddelde bij musea en bioscopen. Voorzichtig herstel was zichtbaar in de Herfstvakantie, de Kerstvakantie was zelfs 'ouderwets' heel druk.

Dit bereik noodzaakte tot het aanpassen van de begroting 2023 en ook de ambitie in de Businesscase voor 2025, die veiligheidshalve met 20% naar beneden is bijgesteld. Inhoud en organisatie van Museon-Omniversum worden verder ontwikkeld om die aan te passen aan het financiële kader. Naar verwachting zal heel 2023 en ook 2024 nog nodig zijn om deze transitie volledig te realiseren. Voor een fusie overigens geen bijzondere tijdspanne.

Het Museon-Omniversum heet in de statuten Stichting Museon|Omniversum. De vestigingsplaats van de stichting is Den Haag. De stichting is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel in Den Haag onder nummer 41160112. Het doel is in de statuten als volgt beschreven:

“Het bevorderen bij een breed publiek van kennis en belangstelling voor de ontwikkelingen op het gebied van mens- en natuurwetenschappen.

De stichting streeft dit doel na door middel van het doorgeven van kennis over het menselijk leven, de natuur en onze planeet aan allen die daarvoor een nieuwsgierige belangstelling koesteren, op zodanige wijze, dat zij daardoor verwonderd en geïnspireerd raken, kennis die essentieel is voor een duurzame samenleving en voorts het bevorderen van alles wat in brede zin bijdraagt tot de maatschappelijk relevante educatie en popularisering van wetenschappen en cultuur in al hun facetten, alsmede alles wat met vorenstaande verband houdt en daartoe bevorderlijk kan zijn, in de ruimste zin van het woord.”

Jaarverslag Bestuur en Raad van Toezicht

Het bestuur wordt uitsluitend gevormd door de directeur, Peter de Haan.

De Raad van Toezicht bestond in 2022 uit de volgende personen:

	<u>1e termijn:</u>	<u>Rooster van aftreden</u>	
Paul van Gessel, voorzitter	11-12-2018	1-4-2026	
Willem Bijleveld	1-7-2021	1-4-2025	
Alexander Mouret	1-1-2019	1-4-2024	Gewaarmerkte jaarrekening met
Mark Schenkels	1-7-2021	1-10-2024	Verklaring d.d.: 28-04-2023
Frans van Steenis	1-7-2021	1-10-2026	
Lobke Zandstra	1-1-2019	1-10-2025	J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Afgetreden in 2022:		
Siem Boon	1-1-2015	1-7-2022
Pierre Heijnen	22-9-2014	1-7-2022
Nieuwe leden in 2022:		
Wasima Khan	22-11-2022	22-11-2026
Nancy Zomer-Carolus	22-11-2022	22-11-2026

In 2022 is de Raad van Toezicht vier keer bijeen geweest. Tijdens de vergaderingen kwamen de gevolgen op de organisatie en de financiën van effecten van de fusie en de post-coronacrisis prominent aan de orde, naast reguliere punten als financiën (begroting, jaarrekening, marap's), personeel, ziekteverzuim, programmering, educatie en publiciteit.

In de aprilvergadering is de jaarrekening goedgekeurd na een toelichting van de controlerend accountant en bespreking van diens managementletter. In de vergadering van juni kon de directie rapporteren over de voortgang van de organisatie, de aanpassingen van de AO en de bereikcijfers.

De vergadering van september waren deze punten ook aan de orde en presenteerde de directie de noodzakelijke scenario's om in 2023 de begroting en de organisatie aan te passen.

In de novembervergadering is het Jaarplan voor 2023 vastgesteld en is – onder voorwaarden – de begroting voor 2023 vastgesteld. De directie presenteerde het traject om eind tweede kwartaal 2023 de aangepaste businesscase voor '24 – '25 te presenteren.

De leden krijgen per vergadering een vergoeding voor de kosten. Deze bedraagt € 307 en voor de voorzitter bedraagt deze € 399.

De Stichting hanteert de Governance Code Cultuur. Dit is vastgelegd in het Reglement voor de Raad van Toezicht en wordt jaarlijks getoetst. De Raad werkt met een auditcommissie, een commissie governance en een remuneratiecommissie die de vergadering van de RvT - samen met de directeur - voorbereiden.

De Raad van Toezicht heeft twee keer per jaar een informeel gesprek met de OR van het Museon-Omniversum.

De remuneratiecommissie houdt jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur. In 2023 volgt ook de evaluatie van de RvT zelf.

Positionering en profiel

Gezien onze uitdagingen en de externe ontwikkelingen hebben wij opnieuw gekeken naar de visie, missie en strategische doelstellingen van Museon-Omniversum zoals vastgelegd in de Businesscase '22 – '25. De uitkomst hiervan is, dat de in 2020 vastgestelde visie en missie nog steeds relevant zijn en de langere termijn ambitie goed omvatten.

Onze visie is dat wij werken aan een beter leven door ons in te spannen om onze planeet te beschermen en met respect om te gaan met alles en iedereen die daarop leeft. Door het inzetten van onze grootste krachten, de collectie vol verhalen en kennis en de impactvolle, visuele beleving van het grootbeeldfilmtheater, laten wij zien hoe mooi de wereld is en hoe alles met alles samenhangt.

Wij lichten een klein stukje uit dat complexe systeem. En door dat specifieke verhaal te vertellen, tonen wij de schoonheid van de samenhang.

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties zijn onze houvast. Middelen 17 thema's wordt in Museon-Omniversum een wenkend perspectief getoond. De SDG's framework om te verhalen over klimaatbestendigheid en energietrans

gevanmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

en van ‘resilient cities’. Van omgaan met water en over economische mogelijkheden voor iedereen. Over Wetenschap, Cultuur, Natuur.

De verhalen die wij vertellen zijn van alle tijden en gericht op de actualiteit van de genoemde thema’s, met programma’s die tot de verbeelding spreken. De verhalen laten zien voor welke omwenteling onze samenleving staat, op een manier die aanspreekt, inspireert en uitdaagt.

Onze missie: Museon-Omniversum inspireert nieuwe generaties om zich in te zetten voor een leefbare aarde voor iedereen. Wij zien het als onze taak om bezoekers te bewegen tot een actieve houding als wereldburgers. Daarbij motiveren wij onze bezoekers om onze planeet met respect te behandelen en te verbeteren.

“Wij delen het avontuur van de zoektocht naar oplossingen”

Dit doen wij op de volgende manieren:

- De basis wordt gevormd door onze uitgebreide en veelzijdige collectie (met objecten uit de wereld van natuur, cultuur en techniek) en onze films waarmee wij als geen ander impactvol verhalen kunnen vertellen.
- Met onze programma’s verbinden we verleden, heden en toekomst.
- We verbinden cultuur met wetenschap en lokale identiteit met mondiale ontwikkelingen.
- Wij bieden vaste en wisselende tentoonstellingen en experiences op onze eigen locaties en buiten onze gebouwen en online.

We creëren een museum en attractie ineen, Museon-Omniversum is een museum en een grootbeeldfilmtheater, dat zowel familiepubliek als scholen als professionals op een actieve en onderhoudende wijze kennis laat maken met mondiale thema’s, hen betreft bij de wereld en inspireert tot een actieve houding als wereldburgers.

Bij de fusie zijn ook de kernwaarden van Museon-Omniversum vastgesteld, die we bij alle aspecten van onze organisatie hanteren:

- Ankerwaarde, het DNA van de organisatie: Verantwoordelijk en Optimistisch
- Eigenwaarde, de essentie waar we voor staan: Geëngageerd
- Aspiratiewaarde, die geeft sturing aan de beweging die je wilt maken: Vraaggericht en Verrijkend

Strategische doelstellingen

In lijn met de visie en missie zijn in 2020 ook strategische doelstellingen vastgelegd. Deze zijn aangevuld en verdiept tot de volgende 5 doelstellingen die voor 2023 maar ook voor de aangepaste Businesscase en volgende meerjaren aanvraag van Kunstenplan '25 - '28 relevant zijn.

- Financieel – een stabiele financiële basis
- Maatschappelijke positie – versterking maatschappelijke impact
- Doelgroepen ontwikkeling – vraag gedreven en optimaliseren klantreis
- Organisatie – gestroomlijnde en geëngageerde organisatie
- Content – geïntegreerd aanbod

In 2022 hebben we de One Planet programmering geïmplementeerd. Langs de lijn van ‘inspireren – leren – doen’ met One Planet Dome (de filmprogrammering), One Planet Expo (de vaste tentoonstelling over de 17 duurzaamheidsdoelen van de VN) en One Planet NOW (de nieuwe interactieve en educatieve wisseltentoonstelling). We brachten onze programma's naar de buitenwereld via outreach-initiatieven en ons nieuwe MuseumLab in Den Haag Zuidwest om een groter en inclusiever bereik te realiseren. Zo maken we met alles wat

Gevaarverke jaarrekening met
Mentoring d.d.: 28-04-2023
J.J. Spaans RA
Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

meer impact, binnen én buiten het Museon-Omniversum. In 2022 mochten we in totaal 212.985 bezoekers ontvangen.

In 2023 steken we verder in op de kracht van het museale aanbod samen met het grootbeeldfilmtheater door 3 actuele thema's te activeren in het kader van een duurzame toekomst.

Financiën

Na de lockdown in december 2021 kon Museon-Omniversum met ingang van 26 januari de deuren openen. De kerstvakantie valt in januari, zodat de start van het jaar en de gefuseerde instelling met de bezoekersaantallen en daaruit voortvloeiende opbrengsten lager dan de begroting waren. Ook leek het publiek in de maanden erna nog te aarzelen om het museum te bezoeken. Dit werd versterkt door werkzaamheden die toegang tot een groot deel van de wijk en daarmee ook de tot de musea bemoeilijkten. De onzekerheid rond corona heeft ook gevolgen gehad voor de zakelijke markt. Bedrijven hadden niet de zekerheid dat bijeenkomsten door konden gaan en werden aanvankelijk niet ingepland. Ook scholen hadden langer de tijd nodig om de weg naar Museon-Omniversum te vinden. Alles bij elkaar werd de verwachting dat de fusie van Museon en Omniversum de begrote aantallen bezoekers zouden halen, niet bewaarheid. De hele cultuursector heeft hier last van gehad.

Doordat de inkomsten fors lager waren dan begroot, was het noodzakelijk bezuinigingen door te voeren. Dat was lastig. Omniversum had in de voorgaande periode al een afslanking van het personeel doorgemaakt en de werkdruk bleef hoog door de werkzaamheden rond de fusie. Dit werd versterkt door langdurig zieke medewerkers en in sommige gevallen was het nodig om extra kosten te maken om de processen doorgang te laten vinden. Besparingen werden ook nu weer gevonden in het langer vasthouden van tentoonstellingen. Ook zijn natuurlijk veel minder uitzendkrachten opgeroepen om de afdelingen Publieksbegeleiding en Educatie te ondersteunen. Wel is om uitval van ziek personeel op te vangen in noodzakelijke gevallen ondersteuning van buiten ingehuurd.

In de afgelopen jaren is de bestemmingsreserve van het Museon kleiner geworden. Dit vindt voornamelijk zijn oorzaak in de resultaten, die door het wegblijven van grote aantallen bezoekers tegenvielen. Door de fusie bleek het niet mogelijk om, zoals voor het Omniversum in de coronajaren mogelijk was, bijdragen te vragen in het kader van de noodmaatregel Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) en de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). De gemeente Den Haag heeft wederom steun gegeven voor de problemen die door de coronaproblematiek zijn ontstaan. Hiervoor is € 513.200 ontvangen. Van het Mondriaanfonds is € 133.152 ontvangen, net als in 2021. Aan de Bestemmingsreserve covid'19, die met toestemming van de gemeente Den Haag in de voorgaande jaren kon worden opgebouwd, kon € 214.500 worden onttrokken.

Het college van B&W van de gemeente Den Haag heeft bij de vaststelling van de meerjarensubsidie Museon samen met zeven andere grote instellingen voor 1,5 % op de voorgestelde subsidie gekort om subsidiering van een aantal kleinere instellingen mogelijk te maken. De acht instellingen hebben bezwaar gemaakt tegen deze korting. Dat bewaar is ondanks het feit dat de bezwarencommissie er gronden voor zag, afgewezen. Zeven van de acht instellingen hebben bij de rechtbank in Den Haag hiertegen beroep aangetekend. Uitslag van dit beroep wordt pas voorzien in 2023.

Het personeel van het Omniversum kende vóór de fusie met het Museon geen Collectieve ArbeidsOvereenkomst. Met het samengaan vielen alle personeelsleden onder de Museon CAO. Naast de afspraken die hieruit voortvloeien, zoals de salarisverhoging van 1 % per januari en 2,5 % per 1 juli 2022, behielden de medewerkers die bij Omniversum hebben gewerkt een aantal rechten, andere worden afgebouwd. Voor nieuwe medewerkers geldt uitsluitend de geldende CAO-afspraken.

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Van de BankGiro Loterij is in 2019 een schenking van € 630.000 ontvangen voor het verbeteren van de publieksruimtes. Een tweetal posten, namelijk verlichting en vloerbedekking, zijn daardoor uit het meerjarenonderhoudsplan vrijgevallen, hetgeen ruimte bood om € 356.310 te laten vrijvallen, zoals reeds in de begroting 2022 was aangegeven.

Niet alleen geld was een uitdaging in het verslagjaar. Naast de gewone werkzaamheden werd een deel van de tijd opgeslokt om de samenvoeging van systemen tot een goed einde te brengen. Er is daarbij onder andere gewerkt aan het kassasysteem, de website, de boekhouding, het computersysteem en de telefooncentrale. De overstap en het onderhoud heeft daarbij invloed gehad op de normale uitvoering van taken. Ook in 2023 zal nog gewerkt worden aan verdere verbetering van de systemen.

Aangaande de projecten is het volgende te melden:

First Lego League: een deel van de steun die we voor het seizoen 2021/2022 ontvingen bleef over en zal worden ingezet voor werving van nieuwe FLL teams in Den Haag Zuidwest en voor de organisatie van Legorobot activiteiten in het MuseumLAB in Bouwlust.

VN zaal: De nieuwe themazaal over de Verenigde Naties is in 2022 ontworpen. Met de bouw is eind 2022 gestart. De zaal wordt begin 2023 geopend.

Risicomanagement

Omdat Museon-Omniversum ook na de directe gevolgen van corona nog te lijden had aan lagere bezoekersaantallen dan begroot en daardoor de inkomsten sterk achterbleven op de begrote aantallen, is de businesscase aangepast aan de actualiteit. Tegenover lagere opbrengsten, worden besparingen gezocht in de uitgaven, terwijl de aantrekkelijkheid van ons instituut wordt behouden. De grootste kostenpost, de personeelslasten, is dan het eerst in beeld. Een verdere afslanking van de organisatie zal conform transitieplan worden doorgevoerd. Verder kon voor dit jaar nog een beroep worden gedaan op steun van de gemeente Den Haag en de gevormde Bestemmingsreserve.

De druk op het personeel was in 2022 hoog. Niet alleen had het te lijden onder uitval door ziekte, hetgeen de druk op anderen vergrootte, maar ook de extra werkzaamheden ten gevolge van de fusie hebben geleid tot uitval. Bij langdurig wegvallen van personeel met sleutelposities is daarom ook extern personeel aangetrokken. De beperkte bezetting is op operationeel vlak een risico, met name bij functies die door slechts één persoon worden bekleed. De directeur en het afdelingshoofd overleggen samen met de arbodienst hoe de zieke medewerker weer zo snel mogelijk kan herstellen. Het personeel van het Museon is met ingang van 2021 overgegaan naar de Museum-CAO. Het Museon kan daardoor het personeel onderbrengen in de WW-verzekering.

De bedrijfshulpverleners hebben allen bij een extern bedrijf de vereiste trainingen gevolgd en regelmatig worden herhalingslessen gegeven om de kennis op niveau te houden. Er wordt met hulp van dit bedrijf en de brandweer een ontruimingsoefening georganiseerd om de medewerkers voor te bereiden op eventuele calamiteiten.

Overige risico's worden zoveel mogelijk gemeden:

- Geld wordt niet belegd, maar ondergebracht bij verschillende banken.
- We laten ons informeren door specialisten en onderhouden regelmatig contact met andere Haagse musea, zoals het Haags Kunstmuseum en het Haags Historisch Museum, om nieuwe ontwikkelingen uit te wisselen.
- Door een goede verzekering af te sluiten, wordt de kans op onverhoopte schade bij den beperkt.

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Bezoekers

Natuurlijk zijn in 2022 meer bezoekers ontvangen dan in 2021. In dat jaar waren het museum en het theater maar liefst 168 dagen gesloten voor publiek, terwijl in 2022 alleen de eerste 25 dagen gesloten was. In het onderstaande overzicht zijn niet de cijfers van het Omniversum meegenomen, omdat hier de cijfers van de door de gemeente Den Haag gesubsidieerde stichting Museon worden vergeleken. Om toch een beeld te geven: in de jaarrekening 2021 van Omniversum worden 84.308 bezoekers en 2.505 scholieren genoemd. Het Museon ontving toen 46.669 bezoekers en 12.774 scholieren, wat een totaal geeft van en 130.977 bezoekers en 15.279 scholieren.

Bezoekersaantallen	Werkelijk 2022	Begroot 2022	% werkelijk - begroot 2022	Werkelijk 2021
Regulier publiek	155.622	332.000	47%	46.669
Leerlingen Primair Onderwijs	20.936	38.000	55%	9.024
Leerlingen Voortgezet Onderwijs	14.581	14.000	104%	3.750
Regionale outreach-activiteiten	15.137	25.000	60%	2.112
Lezingen, cursussen, verhuringen e.d.	8.709	16.000	54%	3.589
Totaal	214.985	425.000	51%	65.144

In 2022 leende Museon-Omniversum de reizende tentoonstelling over de Haagse verzetshelding Ru Paré uit aan Museum Tweestromenland in Beneden-Leeuwen. De tentoonstelling was hier – in de buurt van Ru Paré's geboortedorp Druten, het gehele jaar te zien.

Eerste helft jaar lag het accent op de lancering van de fusie van Museon en Omniversum en positionering als wetenschapsmuseum en grootbeeldfilmtheater voor duurzame ontwikkeling met 'One Planet' – we hebben als mensheid maar één planeet – als rode draad in de programmering.

In de tweede helft van het jaar waren er themaperiodes gericht op familiepubliek. In de herfst de thema's energie en energietransitie, met de kerst biodiversiteit in poolgebieden. Er werd verbinding gemaakt tussen museum en grootbeeldfilmtheater door de lancering van een nieuwe film te combineren met publieksactiviteiten en tentoonstellingsbezoek (themaroutes, themavitrines), collectie in de permanente opstelling en het inrichten van wisselvitines. Er waren aansprekende en relevante thema's als basis van de gehele programmering, waar we komend jaar mee verder gaan en die we meer gaan uitbouwen richting de andere doelgroepen.

Cultureel ondernemerschap

In het Meerjarenbeleidsplan 2020-2024 is aangegeven dat de afhankelijkheid van subsidie verkleind dient te worden. Het accent werd verlegd naar andere inkomsten dan subsidies. Door de nieuwe ambitie en daaraan gekoppelde proposities van Museon-Omniversum meer te vermarkten, worden de eigen inkomsten vergroot. In 2022 is de nieuwe ambitie en de algemene positionering van Museon-Omniversum gelanceerd en is vooral veel publiciteitswaarde gecreëerd door hogere marketing investeringen. Het nieuwe merkenbeleid (Museon-Omniversum – We are One Planet) heeft zich in 2022 gezet tot een aantrekkelijke partij voor partners in de zakelijke markt. Na de opening in april 2022 is de zakelijke verhuur toegenomen en zien we een inhoudelijke interesse van zakelijke partners groeien.

In 2022 hebben er drie One Planet Talks plaatsgevonden, onder andere met Jan-Peter Balkenende en Klaas Knot. Deze werden bezocht door het zakelijke netwerk en studenten de Haagse Hoge School.

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Verder is in 2022 veel aandacht uitgegaan naar relatiemanagement van potentiële zakelijke partners en wordt 2023 het jaar van oogsten. Het concept van het partner platform, dat in was gezet, vergt doorontwikkeling zoals in 2022 in samenspraak met de voorzitter is vastgesteld. In 2023 zal daarom ook de focus gaan liggen op ontwikkeling van proposities voor de zakelijke markt naar aanleiding van de behoefte die is vastgesteld dit jaar. 2022 telde 10 partners, twee aanzienlijke meerjaren donaties en vele gewaardeerde samenwerkingspartners.

Maatschappelijk draagvlak

Museon en Omniversum zijn beide in het verleden opgericht in Den Haag door Haagse ondernemers en onderwijzers. Beide organisaties zijn er van oudsher voor een breed publiek en met een sterke educatieve missie. Bij het samengaan tot Museon-Omniversum zet de nieuwe organisatie voort om de programma's te baseren op de zeventien Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. De VN ondersteunen dit programma inhoudelijk en communicatief. De zeventien SDG's worden op een laagdrempelige manier uitgelegd in de permanente expositie One Planet Expo, in de nieuwe wisseltentoonstelling One Planet NOW! Ook vormen ze de leidraad voor de programmering van de grootbeeldfilms in de Dome.

Museon-Omniversum is nauw verbonden met het Haagse Primair- en Voortgezet onderwijs. Het brede aanbod van educatieve programma's wordt hoog gewaardeerd. Met focus-groepen uit het onderwijs en de Educatieraad (in 2022 verbreed tot Programmaraad), blijven de museaal educatieve programma's actueel en aangesloten op de curricula van scholen.

In 2022 konden na corona weer outreach activiteiten worden ondernomen. Via outreach bereiken we nieuwe doelgroepen op nieuwe plekken. We waren aanwezig op Smart@Sea, Kom in de Kas, Expeditie Next (NWO) in Franeker en Uitmarkt. Met subsidie van NWO ontwikkelde Museon-Omniversum een mobiele SDG-tentoonstelling voor op evenementen, met als titel 'Camping De Betere Wereld'. In de Haagse Museumnacht werkte Museon-Omniversum samen met Plastic Soup Surfer Merijn Tinga.

Museon-Omniversum participeert in museale netwerken, waaronder de Vereniging van Science Centra en de Stichting Nederlandse Natuurhistorische Collecties. Daarnaast is Museon-Omniversum actief binnen Ecsite, de internationale vereniging van organisaties, waaronder musea, die zich bezighouden met wetenschapscommunicatie. Verder continueert Museon-Omniversum de participatie in de Giant Screen Cinema Association, een internationaal netwerk van grootbeeldfilmtheaters- en producenten.

Museon en Omniversum deelden een actieve Vereniging van Vrienden. De vereniging ondersteunde ook in 2022 de nieuwe fusieorganisatie actief en was verantwoordelijk voor de personele bezetting van de museumwinkel en het assortiment.

Vanuit de programmering voor de zakelijke en educatieve markt werd in 2022 de samenwerking met Haagse Hogeschool verder verdiept. Deze samenwerking resulteerde in One Planet Talks tussen studenten en interessante personen uit de wereld van bestuur, politiek, bedrijfsleven en wetenschap. In 2022 vonden drie edities plaats waarin onder mee Jan Peter Balkenende en Klaas Knot te gast waren.

Om beter inzage te krijgen in de maatschappelijke impact van de organisatie en haar eigen bedrijfsvoering, is Museon-Omniversum gestart met het meten daarvan. Hiervoor is in 2022 een samenwerking met MAEX aangegaan die de meting is gestart op basis van 2021, 2022 en 2023 data. De rapporten van onze, zo genoemde, handprint van 2021 en 2022 zijn reeds gepubliceerd. In 2023 zal deze manier van meten verder worden doorgevoerd en geïmplementeerd in de organisatie. Ook zal worden gekeken naar het betrekken van partners.

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Internationaal beleid

Belangrijke partners voor Museon-Omniversum zijn de Verenigde Naties, internationale organisaties in Den Haag, de VN Jongerenvertegenwoordigers en The Hague Humanity Hub. Daarnaast werken we samen met ngo's zoals UNOY, Unicef, NVVN. Museon-Omniversum blijft ook na de fusie een belangrijke speler in nationale netwerken zoals de VSC waarbij we kennis delen en samenwerken, bijvoorbeeld op het vlak van diversiteit en inclusie.

Daarnaast is Museon-Omniversum actief binnen internationale netwerken zoals ICOM en Ecsite en betrokken bij de tentoonstellingen High Tech Romans, Ridders en Kastelen en Muziek die nog steeds reizen en die in het verleden zijn ontwikkeld in consortiums met diverse nationale en internationale partners.

Cultuuronderwijs aan scholen

Begin 2022 was het ontvangen van scholen niet mogelijk door de lockdown. Vanaf eind februari was dit geleidelijk weer mogelijk, al lag de prioriteit van scholen begrijpelijkerwijs eerst bij het opstarten van het eigen onderwijs. Ondanks de moeilijke start van het jaar hebben toch weer veel scholen ons weten te vinden in 2022. Meer dan 35.500 leerlingen van het PO en VO bezochten ons instituut, waarvan 26.900 uit Den Haag. De vraag van scholen van buiten Den Haag was daarbij merkbaar gestimuleerd door de beschikbare NPO-gelden.

Via Cultuurschakel zijn elf museumlessen en drie films aangeboden voor het basisonderwijs en voor het voortgezet onderwijs een museumles, een film en een tentoonstellingsbezoek. Via het programma van Cultuurmenu zijn daarnaast nog twee museumlessen voor het basisonderwijs aangeboden plus drie museumlessen voor het voortgezet onderwijs.

In de zomervakantie ontvingen we meer dan 500 leerlingen van zomerscholen uit Den Haag. Zij volgen een aan hen aangepaste workshop, vaak in combinatie met film of tentoonstellingsbezoek.

We merken de voordelen van de fusie als het gaat om het aanbieden van combinatiebezoeken. We kunnen leerlingen een mooi programma bieden met voldoende afwisseling en hierdoor ook grotere groepen ontvangen. Zeker bij het voortgezet onderwijs is de combinatie van film en tentoonstellingsbezoek populair. Dit heeft als bijkomend voordeel dat we met minder medewerkers relatief veel leerlingen bedienen.

We zijn 2022 gestart met het aanbrengen van meer focus in ons aanbod. We richten ons op een kleiner aantal producten die goed aansluiten bij qua thematiek en opzet aansluiten bij het onderwijs en kernthema's én die passen bij de 'One Planet'-thematiek van Museon-Omniversum. Van museumlessen die behouden blijven is gestart met het updaten van lesmaterialen, lesopzet en het efficiënter maken van onze werkwijzen.

Diversiteit, toegankelijkheid en inclusie

Museon-Omniversum ging in 2022 aan de slag met de Code Diversiteit en Inclusie door actieve participatie in het VSC-project Samen Inclusief. Drie collega's uit verschillende afdelingen namen deel in de organisatie en andere collega's bezochten (online) bijeenkomsten. Museon-Omniversum gaf binnen het project leiding aan de actiegroepen Programma en Partners en was ook vertegenwoordigd in de actiegroep Personeel. Leden van directie en MT namen vanuit het project deel aan een training Inclusief Leiderschap in NEMO.

In 2022 is er een aantal bijeenkomsten geweest voor het project Multi-STEM. Doel is de participatie van meertalige kinderen vergroten en daarmee ook het toegankelijker maken van onze instelling voor mensen met een andere thuistaal. Er is een Design Team met medewerkers opgestart en er is nagedacht over de doelgroep en de interventies die we in 2023 gaan uitrollen. Er is gekozen voor de focus op Turkse families dus we hebben ge-
aan onder andere een speurtocht in het Turks.

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

De Science Club in Transvaal in Buurthuis Mandelaplein is in 2022 ook goed bezocht. Wekelijks zijn er 10 tot 15 kinderen aanwezig die op allerlei manieren bezig zijn met wetenschap, natuur en techniek. Dit zijn over het algemeen kinderen die daar minder mee bezig zijn. Naast de club zijn er ook uitstapjes geweest naar Museon-Omniversum, om zo de drempel te verlagen om buiten schoolverband een keer een bezoek te brengen.

Museon-Omniversum neemt sinds 2022 deel aan de werkateliers Digitale toegankelijkheid Gemeente Den Haag als eerste voorbereiding op de wettelijke verplichtingen die vanaf 2025 in heel Europa gaan gelden.

Een belangrijke stap op het vlak van publiek zette Museon-Omniversum in 2022 door het openen van een MuseumLAB in Den Haag Zuidwest.

Op vlak van publiek ligt een belangrijke uitdaging met betrekking tot toegankelijkheid. De huidige verbinding tussen de twee panden van Museon-Omniversum schiet tekort voor mensen met rolstoel en gezinnen met kinderwagen. Dit versterkt de drive van de organisatie om te komen tot een goede fysieke verbinding van beide panden.

Op het gebied van programmering kregen diversiteit en inclusie aandacht in de nieuwe tentoonstelling One Planet NOW! Bij het thema Sport en Beweging is aandacht voor sporters met en zonder beperking, die hun bekendheid inzetten voor rechtvaardigheid, inclusie of acceptatie van diversiteit. In de ontwikkeling van andere zones werkten we samen met partners als Mixblik en Mijn Buuf, die werken met mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

In 2022 is ook een samenwerking opgezet met audiologisch centrum Pento met het doel vanaf 2023 meerjarig programmering te gaan ontwikkelen voor, met en door mensen met een auditieve beperking.

Een thema dat de komende jaren aandacht zal krijgen in de programmering is de dekolonisatie van de collectie. Als verkenning is in 2022 op de bovenverdieping een collectievitrine ingericht over dit thema.

Ook op het gebied van personeel werden stappen gezet. Culturele diversiteit was een speerpunt bij de werving van twee nieuwe leden van de Raad van Toezicht. Met hulp van bureau Atana resulteerde dit in het vervullen van twee vacatures in de RvT.

Daarnaast konden vanuit de incidentele gemeentelijke subsidie voor het inlopen van de achterstanden op het gebied van standplaatsenbeheer via Teamwerk Participatiediensten twee mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden aangetrokken.

Voor 2023 ziet Museon-Omniversum als uitdaging op de verschillende initiatieven in te bedden in beleid en binnen de gehele organisatie. Deze punten vormen in 2023 onderdeel van een cultuurtraject.

Museon-Omniversum in Den Haag Zuidwest

De gemeente heeft Museon-Omniversum benaderd om te onderzoeken of wij als culturele instelling een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkelingen en leefbaarheid in Zuidwest. Met onze brede programma's bereiken we bewoners uit alle wijken van Den Haag, de regio en de rest van Nederland, met name met onze lesprogramma's bereiken we ook de scholen in Zuidwest. Uit het Publieksonderzoek Cultuursector Den Haag dat door The Hague & Partners is uitgevoerd, blijkt dat de bewoners uit Zuidwest het Museon-Omniversum, buiten schoolverband, minder vaak bezoeken dan bewoners uit andere wijken. Daarvoor zijn diverse oorzaken, zoals afstand, (reis)kosten en culturele verschillen. Dit is een maatschappelijke uitdaging en ons om na te denken over ons museale concept en over de rol, locatie en verschijnings van het museum in een veranderende stad en samenleving.

Gewaarmerkte jaarrekening met
Verklaring d.d.: 28-04-2023
J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

De uitdagingen in Zuidwest zijn groot. Binnen het gehele proces van stedelijke transformatie kan Museon-Omniversum, vanuit onze visie en de combinatie Cultuur en Wetenschap, bijdragen op het gebied van onderwijs, werkgelegenheid en sociale cohesie. Tegelijk blijven we bescheiden; als culturele instelling kunnen we niet alle problemen oplossen. We gaan bij de planvorming eigenlijk terug naar het DNA van Museon-Omniversum: we gebruiken onze educatieve ervaring maar gaan vooral luisteren en samen met de bewoners onze visie en programma's ontwikkelen. Het is daarbij belangrijk om te 'landen' in de wijk, contacten en netwerken op te bouwen en op locatie aan de slag te gaan en programma's te ontwikkelen, zodat daar in de toekomst een community-based museum/science center ontstaat. Meerstemmigheid is daarbij essentieel, we gebruiken niet het bestaande narratief van Museon-Omniversum, maar ontwikkelen nieuwe verhalen en perspectieven. Verder moeten we de fysieke, financiële en culturele barrières wegnemen. Dit lukt het best als we dit doen met partners in de wijk.

Museon-Omniversum is op dit moment in Bouwlust bezig met de ontwikkeling van de eerste fase in een ruimte in het Zicht 76, waar we verbinding maken met de wijk en starten met programmering van bestaande activiteiten waarvan we, op basis van onze ervaring, weten dat ze goed aansluiten bij de leefwereld van onze bezoekers uit die wijk. Onze locatie in Bouwlust is géén museumdependance met tentoonstellingen, maar een eerste stap in een breder programma in Zuidwest. Museum LAB Zuidwest gaat met bewoners uit de buurt op zoek naar de relatie tussen de diverse culturen in de stad en de collectie van het museum. Er worden verschillende activiteiten, tentoonstellingen en evenementen georganiseerd waarbij jong en oud in aanraking komen met cultuur en wetenschap.

Voor de inrichting van de ruimte gebruiken we eerlijke materialen en educatieve museale voorwerpen. De opzet is simpel, toegankelijk, low-tech maar met kwaliteit. Dit project heeft een tijdelijk karakter omdat de ruimte tot zomer 2023 beschikbaar is, maar kan goed dienen als leertraject. We onderzoeken in deze fase wat werkt en hoe we onze programma's beter kunnen afstemmen op de vraag in de wijk. We zijn inmiddels in gesprek met Staedion over een volgende vergelijkbare ruimte waar we de ervaringen kunnen verduurzamen en de herkenbaarheid verstevigen.

Collecties

De collectie die Museon-Omniversum beheert is eigendom van de gemeente Den Haag. In opdracht van de gemeente heeft Erfgoedhuis Zuid-Holland in 2022 de staat van het collectiebeheer in het museum onder de loep genomen. Het positieve oordeel dat is afgegeven, is voor een belangrijk deel te danken aan de extra structurele en incidentele financiering die Museon-Omniversum sinds 2021 van de gemeente ontvangt. Met de incidentele subsidie kunnen we de standplaatsregistratie van onze collectie verbeteren, de structurele subsidie maakt onder meer mogelijk om de bewaaromstandigheden van de collectie in het depot te verbeteren en het beleid rondom collectieveiligheid ten uitvoer te brengen. Het aantal inventarisnummers dat in het digitale collectieregistratiesysteem is terug te vinden is in 2022 met circa 4.000 toegenomen tot 135.392. Het aantal voorwerpen zonder correcte standplaatsregistratie is met zo'n 9.000 afgenomen. Ook het aantal voorwerpen dat voorzien is van een afbeelding is met bijna 3.000 flink gegroeid; een deel van deze collectiedigitalisering heeft plaatsgevonden in het kader van een digitaliseringsproject van de Stichting Musea en Herinneringscentra '40-'45, dat in de loop van 2022 werd afgerond.

In totaal 20 nieuwe voorwerpen zijn via schenking in de museale collectie opgenomen.

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

	1 januari	31 december
Aantal voorwerpen in digitale registratiesysteem...	135.392	139.258
... waarvan met afbeelding	108.407	111.125
... waarvan met standplaats	107.579	116.210
Aantal voorwerpen online	90.240	93.079

De collectie is een onlosmakelijk onderdeel van de tentoonstellingen in Museon-Omniversum. De inhoud van de kolom- en wandvitрины op de eerste verdieping, die als een soort minitentoonstelling binnen de vaste opstelling One Planet fungeren, wordt geregeld gewisseld. In 2022 zijn twee kolomvitрины en een wandvitrine vernieuwd. Daarnaast zijn we in de loop van 2022 met de inrichting van een 'actualiteitenvitrine' in de hal begonnen, waarin we met collectie reageren op onderwerpen uit het nieuws. Tussen juni en december zijn er 15 verschillende onderwerpen met collectie uitgelicht.

Dit alles zorgt voor een aanzienlijke collectiemobiliteit binnen de muren van het museum zelf: in 2022 zijn 376 voorwerpen voor kortere of langere tijd uit het depot naar het publieksgedeelte van het museum verhuisd. In totaal stonden eind 2022 ruim 2.400 voorwerpen in de opstelling. Daarnaast figureren foto's van voorwerpen uit de collectie in de buitententoonstelling Klimaatverhalen, die staat opgesteld langs de J.F. Kennedylaan.

In 2022 werden 157 voorwerpen in bruikleen gegeven aan 11 verschillende musea in Nederland en Duitsland. Een belangrijke bruikleennemer was het Landesmuseum Braunschweig, waar enige tientallen voorwerpen uit onze collectie deel uitmaakten van de tentoonstelling Music!. Verder waren voorwerpen uit onze collectie onder meer te zien in de Nieuwe Kerk Amsterdam (De Grote Suriname Tentoonstelling), Rijksmuseum Amsterdam (Revolusi!), Indische Herinneringscentrum en Kunstmuseum.

Geregeld wordt er onderzoek gedaan aan objecten in de collectie van Museon-Omniversum of figureren voorwerpen uit de collectie in publicaties. Soms wordt hierdoor een ander licht op een van onze deelcollecties geworpen, zoals het geval is bij het boek 'Valsheid in Gesteente' van Frans de Vries e.a. Centraal in deze uitgave staat de Steentijdvervalser Tjerk Vermaning, maar een belangrijke bijrol is weggelegd voor Ad Wouters, van wie het museum in de jaren '90 van de vorige eeuw een grote verzameling prehistorische artefacten heeft aangekocht. De auteurs/onderzoekers schatten op basis van een steekproef dat zeker 25 % van deze artefacten in de collectie van Museon-Omniversum vervalst is. Zo'n driekwart is dus authentiek, maar wat is de waarde van zo'n collectie als je niet weet wat echt is en wat niet? De belangrijke collectie WOII Azië, met daarin een groot aantal tekeningen uit de Japanse concentratiekampen, wordt nog steeds veelvuldig geraadpleegd voor onderzoek en publicaties. Zo figureert zij in het boek 'Poesaka, Indische tastbare herinneringen' van Simone Berger, in 'Kamphoofd tegen wil en dank' van Elly Campioni-Soeters en in 'Indië, betovering en desillusie' van Thom Hoffman. Ellen van Rijn heeft voor haar roman 'Terug naar Insulinde' een van de dagboeken uit deze collectie als bron gebruikt.

Uit onze biologiecollectie hebben enkele opgezette vogels de publiciteit gehaald: onze dunbekwulp komt voor in het veelbesproken boek 'Natuuramnesie' van Marc Argeloo. Onze grutto was gespreksstof in een praatprogramma op NPO 1. Andere delen van de collectie zijn onderwerp van onderzoek geweest zonder dat dit vooralsnog tot publicaties heeft geleid, zoals onze paradijsvogels, de gewezen heupdoeken uit Nieuw-Guinea, een specifiek beeld uit onze Indo-Javaanse collectie en een kruik uit het Oude Egypte.

Het aantal voorwerpen dat online te raadplegen is, via de website van Museon-Omniversum of via collectionenederland.nl of europeana.eu, nam in 2022 met circa 3000 toe tot in totaal 93.000. Daarnaast presenteren we geregeld collectiestukken via sociale media.

Geheugen van Nederland plaatsten we een bijdrage over pioniers in de natuurfotografie voor het thema flora en fauna. Ook een aantal gespecialiseerde websites toont informatie over onze collectie. Onze volkenkundige collectie is via een aparte ingang op de website van Collectie Nederland verenigd met de collectie van het Museum voor Wereldculturen. De natuurhistorische collectie is gedeeltelijk te raadplegen via de wetenschappelijke website GBIF. De collectie Tweede Wereldoorlog is toegankelijk via de Beeldbank WO2 en oorlogsbronnen.nl, de muziekinstrumenten uit onze volkenkundige collectie op de website van het Muziekinstrumentenmuseum in Brussel.

Onderhoud gebouw

In augustus 2021 is in samenwerking met de gemeente gestart met het vervangen van al het gevelglas van het Museongebouw. Een complexe logistieke operatie, maar noodzakelijk om te doen. De verduurzaming is verhoogd door een betere isolatie waarde, waardoor de warmte- en koude-overdracht sterk gereduceerd is en er minder energie gebruikt wordt. Het totale project heeft tot en met maart 2022 geduurd.

De luchtbehandelingskasten (LBK's) voor de tentoonstellingsruimtes op de begane grond en de eerste verdieping zijn gereconditioneerd. Dit wil zeggen dat de binnenkant van de LBK's zijn schoongemaakt en opnieuw in de coating zijn gezet om de conditie van de kasten in vorm te houden en de luchtkwaliteit te kunnen waarborgen. Ook zijn van diverse LBK's de filterbedden vervangen, eveneens om de luchtkwaliteit optimaal te houden.

In mei 2022 is de gehele bliksembeveiliging gerestaureerd en op punten vernieuwd om aan de huidige eisen te kunnen blijven voldoen.

Van twee toevoerventilatoren voor de depots zijn de lagers vervangen, omdat deze teveel geluid produceerden. Ook is een van de pompstellingen gereviseerd en een circulatiepomp voor het warm tapwater vervangen. Na onderhoud is gebleken dat het koudemiddelcircuit van de koelmachine lekte hetgeen storingen veroorzaakte. Dit is volledig hersteld en de circuits zijn weer gevuld met koudemiddel.

De buitenzonwering van het Museon is op punten waar dit nodig was, vernieuwd en hersteld.

Na inspectie van de hemelwaterafvoeren zijn er op enkele punten verstoringen verholpen om de waterafvoer te kunnen garanderen en er geen calamiteiten ontstaan.

Zoals ieder jaar gebeurt is de elektrische installatie steekproefsgewijs geïnspecteerd en wordt wekelijks de klimaat- en regeltechniek geïnspecteerd.

Om het Museongebouw veilig te houden, zijn er op diversen locaties in het pand inbraaksensoren vervangen om een goede werking te kunnen garanderen. Ook zijn op de buitenschil extra magneetcontacten gekomen om openstand te kunnen detecteren.

Na regelmatige klachten over de riolering van de sanitaire voorzieningen is er een camera inspectie uitgevoerd. Tijdens deze inspectie bleek dat de diverse rioleringen behoorlijk dichtgeslibd waren door vervuiling. Besloten is om de riolering te frezen waarna de problemen opgelost zijn.

Omdat in het Museon nog ca. 1100 conventionele tl-armaturen aanwezig zijn, is een projectgroep samengesteld om een plan van aanpak te maken voor de vervanging door LED-armaturen in 2023.

Tevens is er een begin gemaakt voor een plan van aanpak voor de renovatie van een toiletgroep.

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

In samenwerking met de gemeente is er een projectgroep gestart om de brandscheiding in het Museon op te waarderen naar minimaal 30 minuten brandwerendheid. De verwachting is dat de uitvoering medio 2023 start.

Omdat de installaties van het Omniversum hoognodig gerenoveerd moeten worden met verduurzaming tot gevolg, is ervoor gekozen om een stappenplan te maken. De bedoeling hiervan is om duidelijkheid te krijgen welk installatieonderdeel prioriteit heeft.

Tijdens maandelijks overleg met de Centrale Vastgoed Organisatie van de gemeente Den Haag worden de diversen onderhoud werkzaamheden besproken waarvan verslag wordt opgemaakt.

Tijdelijke tentoonstellingen en films

Er zijn in 2022 in totaal 7 tentoonstellingen georganiseerd met bijbehorende educatieve activiteiten zoals museumlessen, lezingen en workshops. Dit aantal is minder dan in afgelopen jaren tot stand kwam. De belangrijkste tentoonstelling die echter tot stand kwam is One Planet NOW! Deze tentoonstelling is een eigen productie van Museon-Omniversum en bestaat uit vijf zones en daarmee feitelijk uit verschillende wisseltentoonstellingen. De zones komen in plaats van de grote reizende tentoonstellingen die Museon in het verleden programmeerde. De zones in One Planet NOW! zullen komende jaren successievelijk met een nieuw thema worden ingericht. Zo kunnen we nieuwe actuele onderwerpen aansnijden, eigen collectie tonen in themavitrines en inhoudelijk nauw bij de missie en identiteit van Museon-Omniversum aansluiten.

De volgende tentoonstellingen zijn in 2022 georganiseerd:

One Planet NOW! (5 wisselende themazones)

Periode: februari 2022 – onbepaald

Locatie: begane grond (700 m²)

One Planet NOW! laat bezoekers kennismaken met slimme oplossingen voor een duurzame toekomst. De tentoonstelling bestaat uit vijf zones met thema's die dicht bij het dagelijks leven liggen: Voeding en eten, Sport en bewegen, Bouwen en wonen, Mode en kleding, Mens en natuur. Iedere zone bevat collectie, informatie en interactiviteit. Bij de ontwikkeling van One Planet NOW! speelt samenwerking met externe partners (bedrijven, maatschappelijke initiatieven) een belangrijke rol. De zones inspireren bezoekers om zelf aan de slag te gaan met allerlei vormen van duurzame ontwikkeling. Bij ieder thema zijn publieksactiviteiten ontwikkeld zoals een Algenbar waar bezoekers kennismaken met algen als plantaardige bron van eiwitten.

National Geographic: National Geographic Spectacle

Periode: mei 2021 t/m maart 2022

Locatie: eerste verdieping (200 m²)

"Spectacle" is een prachtige fototentoonstelling die even opmerkelijke als onvergetelijke beelden laat zien. De foto's belichten momenten van feest en momenten van volslagen chaos. Ze tonen indrukwekkende dieren en planten en laten onze de aarde in al haar glorie zien - en benadrukken de noodzaak om haar wonderen te beschermen.

National Geographic Solar Portraits

Periode: maart 2022 t/m februari 2023

Locatie: eerste verdieping (200 m²)

Voor de bewoners van plekken op aarde zonder aansluiting op het stroomnet kan zonnenergie een enorm verschil maken. Dat laat Rubén Salgado Escudero zien in deze National Geographic fototentoonstelling Solar Portraits. Op alle plekken waar hij fotografeert, stelt hij dezelfde vraag, niet als journalist maar als kunstenaar: hoe heeft zonne-energie jullie leven veranderd?

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

De Groene Camera 2021

Periode: september 2021 – april 2022

Locatie: eerste verdieping (100 m²)

Foto-expositie met de winnaars van de Groene Camera 2021. Meer dan zesduizend beelden werden ingezonden in negen verschillende categorieën Indrukwekkende landschappen, dieren in actie, kleurrijke insecten en kunstzinnige beelden zijn onderdeel van de expositie.

De Groene Camera 2022

Periode: september 2022 – juni 2023

Locatie: eerste verdieping (100 m²)

Foto-expositie met de winnaars van de Groene Camera 2022. Nieuw is dat de fotowedstrijd zich niet meer richt op amateurs, maar zich positioneert als wedstrijd voor natuurfotografie in Nederland. Dit is omdat het onderscheid tussen amateur en professional steeds minder relevant (en mogelijk) is. In de tentoonstelling is ook aandacht voor de winnaars van de jongerencategorie.

Ontdek de wereld

Periode: semi-permanent

Locatie: eerste verdieping (100 m²)

Een van de 18 lesexpositiezalen op de eerste verdieping werd afgelopen jaren gebruikt voor museumlessen die niet noodzakelijk in een themazaal plaatsvinden. De inrichting was functioneel maar voldeed niet vanuit museaal oogpunt. Nadeel hiervan was dat de zaal niet toegankelijk was voor bezoekers. De zaal is nu ingericht met vijf vitrines met een selectie voorwerpen uit de vijf verzamelgebieden van het museum, gegroepeerd per continent. Als representant van de zee en oceaan zijn hangend aan het plafond een aantal afgietsels van zeezoogdieren toegevoegd. De informatie in de zaal vertelt de verzamelgeschiedenis van het vroegere Museum ten behoeve van het Onderwijs/Museon.

Plastic Soup Surfer

Periode: 23 juli 2022– 5 oktober 2022

Locatie: foyer (50 m²)

Plastic Soup Surfer Merijn Tinga maakt surf- en supboards van plastic afval en gebruikt deze in zijn campagnes tegen het plastic afvalprobleem en voor bereiken van oplossingen. Museon-Omniversum maakte samen met Merijn Tinga een reizende tentoonstelling waarin deze unieke boards te zien waren en het publiek ze ook mocht aanraken. In november 2022 was deze tentoonstelling ook te zien in het Atrium van het stadhuis van Den Haag.

Mobiele SDG expositie

Met subsidie van NWO ontwikkelde Museon-Omniversum een reizende, interactieve SDG expositie voor op evenementen, met als titel 'Camping De Betere Wereld'. Het project bestaat uit een caravan met daarin een opinie interactieve over duurzame keuzes. Een vakantie op de camping is daarbij de metafoor voor het dagelijks leven. Om de caravan heen een kleine expositie met spellen, mini workshops, informatiepanelen en inspirerende voorbeelden op het vlak van duurzaamheid.

Nieuwe grootbeeldfilms 2022

In 2022 presenteerde Museon-Omniversum in de Dome vijf nieuwe grootbeeldfilms. Het samengaan van Museon en Omniversum biedt de mogelijkheid om film en programma's in het museum te combineren tot een aantrekkelijke publiekprogrammering. Zo werd de film *Serengeti* gepresenteerd tijdens de lancering van One Planet NOW!, en *Top en Co.* Accountants en belastingadviseurs

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Volcanoes en *Arctic* het vertrekpunt voor een breed publieksaanbod rond de thema's energie en biodiversiteit in het Noordpoolgebied.

Naast de dagprogrammering van grootbeeldfilms biedt Museon-Omniversum ook een avondprogrammering. De avondprogrammering in de Dome omvat naast grootbeeldfilms ook films op cinemaformaat die zich richten op kunst en muziek en ook 'specials' zoals planetariumshows en live concerten. Bij de cinemafilms was *Moonage Daydream* in 2022 erg populair. Er waren verder diverse livestreams van concerten vanuit het Royal Opera House in Londen. Bij de 'specials' gaat hem de combinatie van presentaties of live muziek in combinatie met de full dome ervaring. Zo waren er vijf planetariumshows in samenwerking met de sterrenkundigen van NOVA en vijf live concerten van Pink Project en meerdere live uitvoeringen van muziek van Einaudi, allemaal in combinatie met full dome filmbeelden.

Dit waren de nieuwe grootbeeldfilms in 2022:

Serengeti, releasedatum: 21 april 2022

Deze film is een safaritocht langs olifanten, leeuwen, wildebeesten en andere dieren die leven in dit schitterende Afrikaanse natuurgebied.

Volcanoes, releasedatum 1 oktober 2022

Een uniek zicht op actieve vulkanen, lavameren en geisers en hoe zij onze aarde vormgeven.

Planet Power, releasedatum 15 oktober, einddatum 30 oktober.

Een film over de geschiedenis en toekomst van energie.

Arctic, our last great wilderness: releasedatum 15 december

Deze film biedt een uniek kijkje op het noordpoolgebied en de dieren die daar wonen door de ogen van National Geographic fotograaf Florian Schulz, en laat zien waarom dit gebied beschermd moet worden.

Noorderlicht Résonance Boréales: Releasedatum 16 december

Een full dome film waarin beelden van het Noorderlicht begeleid worden door pianomuziek.

Programmering

De fusie van Museon en Omniversum beoogt meer te zijn dan alleen het samenvoegen van films en tentoonstellingen. Het doel is om vanuit mondiale maatschappelijke uitdagingen en actualiteit te komen tot thema's waarin films en tentoonstellingen zijn ingebed naast ook lezingen, debatten, blogs, etc. Deze omslag vraagt ook een andere manier van werken. In 2022 startte Museon-Omniversum daartoe met een redactie. Hierin werken medewerkers van de afdeling marketing en communicatie samen met programmamanagers en conservatoren aan de samenstelling en realisatie van programma's. In dit jaar is hiervoor een hoofdredacteur aangenomen die sturing geeft aan dit proces. De eerste ervaringen met dit model zijn positief, er is een betere samenwerking tussen de afdelingen. Het denken vanuit doelgroepen in plaats vanuit aanbod is ingezet, maar vergt verdere training en ontwikkeling.

Het voorjaar van 2022 stond in het teken van de lancering van Museon-Omniversum én de One Planet programmering in Dome, Expo en NOW! Belangrijkste moment was de opening met minister Rob Jetten, voor klimaat en energie. Naast een activiteiten aanbod voor het gezinspubliek vonden er voor de educatieve en zakelijke markt verschillende One Planet Talks plaats. In de herfstvakantie was er een publieksaanbod rond het thema alternatieve energiebronnen. Dit aanbod bestond uit een grootbeeldfilms, activiteiten en een speurroute door het museum langs nieuwe themavitrines en bestaande tentoonstellingen. In de kerstvakantie werd deze opzet herhaald rond het thema biodiversiteit in het noordpoolgebied.

Naast nieuwe initiatieven was er ook continuïteit. In najaar 2022 vond er een MJU-reek voor kinderen. In het kader van de dinsdagmiddaglezingenreeks vonden er 31 lezingen. Bijzonder is dat deze reeks wordt georganiseerd door vrijwilligers. De

bezocht door een trouwe gemeenschap van overwegend senioren. De reeks vervult daarmee behalve een educatieve ook een sociale functie.

Programmaraad

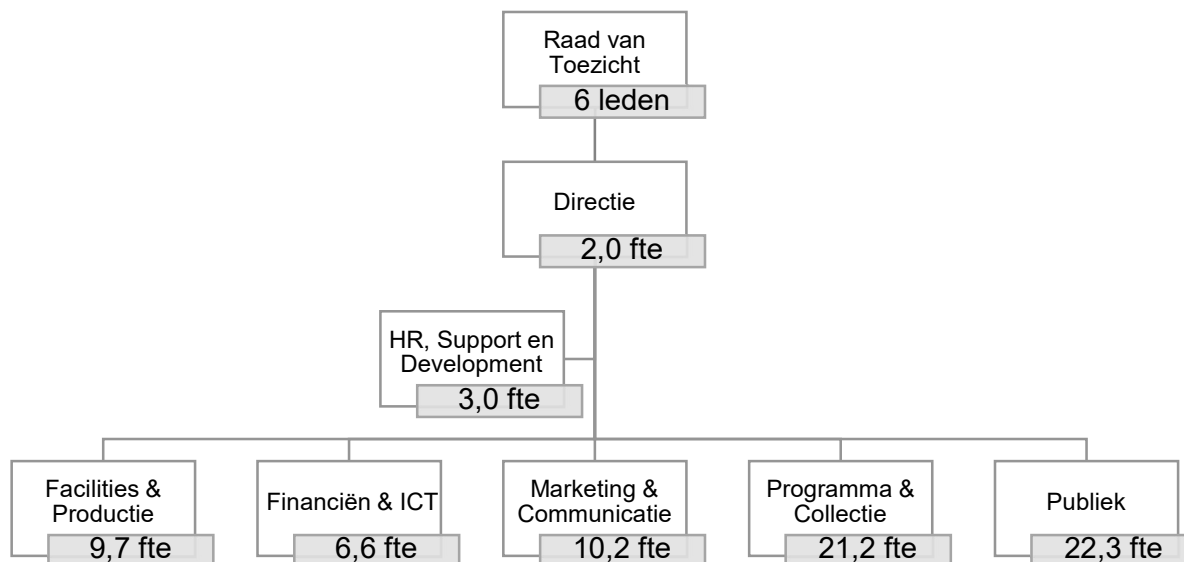
Voor het toetsen van het educatieve beleid raadpleegde Museon in het verleden een Educatieraad met externe experts. Deze Educatieraad is in 2022 verbreed tot een Programmaraad die advies geeft op het beleid en de plannen op het gebied van educatie en publieksprogrammering. Deze verbreding past bij de toekomstgerichte missie van Museon-Omniversum. De Programmaraad kwam in 2022 één keer bij elkaar.

De Programmaraad bestaat uit: mw. dr. A.M. Land-Zandstra, Universitair docent authenticiteit in informele wetenschapseducatie, Instituut Biologie Leiden, mw. E.P.H.M. de Bakker MSc, docent onderwijsontwikkeling Universiteit Utrecht, dr. ing. Sander Mertens, lector Energie in Transitie en directeur expertisecentrum 'Mission Zero' Haagse Hogeschool, prof. dr. J.A. Scholte, Hoogleraar Global Transformations and Governance Challenges Universiteit Leiden, dr. Pieter Boot, senior fellow Clingendael International Energy Programme, Ruud van Diemen, onderwijsdirecteur ROC Mondriaan

Personeel

Op 31 december 2021 waren er in totaal 59 medewerkers in dienst bij het Museon (48,6 fte). Dit nam door de fusie op 1 januari 2022 toe tot 95 medewerkers (70,4 fte). Per ultimo 2022 werkten er 103 medewerkers (75,0 fte), 56 vrouwen (2021: 33) en 47 mannen (2021: 26). Het hoger aantal personeelsleden wordt veroorzaakt door inzet van meer flexibel personeel in december om het publiek tijdens de vakantie te ontvangen, hetgeen in de lock-down tot en met 25 januari 2022 niet nodig was. Verder is de afdeling Collectie versterkt en was het in sommige gevallen noodzakelijke langdurig zieken te vervangen. Het ziekteverzuimcijfer was 11,7 % ten opzichte van 8,8 % in 2021. Het lang verzuim (43 dagen en langer) was 9,2 %. Op verzoek van de Ondernemingsraad is monitoring van de werkdruk een vast aandachtspunt.

Organigram Museon-Omniversum ultimo 2022

In 2022 zijn 4 betaalde en 6 onbetaalde stagiaires geteld in het museum. Verder hebben 16 vrijwilligers zich voor het Museon-Omniversum ingezet. Zij assisteerden onder andere in de beschrijving van collectieobjecten, het verzorgen van rondleidingen en het verrichten van administratieve taken.

Verklaard door J.J. Spaans RA
 Verklaring d.d.: 28-04-2023
 Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Aan de genoemde vrijwilligers kunnen er ongeveer 40 van de actieve Vereniging van Vrienden van het Museon en Omniversum worden toegevoegd. Ondanks alle Corona perikelen en de daarmee gepaard gaande winkelsluitingen runden zij met een uitgekiend ochtend- en middagrooster het hele jaar de museumwinkel. Het Museon-Omniversum is al deze betrokkenen zeer erkentelijk voor hun inzet.

2023 en volgende jaren

2023 is het derde jaar van de uitvoering van het Bedrijfsplan 2020 – 2024. Beoogd resultaat: meer bezoekers, een meer divers publiek en een gezonde financiële basis. Door het resultaat van 2022 en de verwachting dat in 2023 het bereik zich nog onvoldoende zal herstellen was het noodzakelijk de begroting 2023 aan te passen en om ook de ambitie in de Businesscase voor 2025 veiligheidshalve met 20% naar beneden bij te stellen. Dit betekent ook dat de organisatie van Museon-Omniversum daarop moet worden aangepast.

Het Transitieplan om inhoud en organisatie van Museon-Omniversum verder te ontwikkelen en aan te passen aan het financiële kader, kent vier hoofdpunten:

- realiseren van een optimale customers journey;
- optimaliseren van bedrijfsvoering en management informatie;
- professionaliseren van het redactiemodel en projectmatig werken;
- realiseren van een geëngageerde organisatie en cultuur.

Een realistische verwachting is dat zal 2023 en ook 2024 nog nodig zullen zijn om deze transitie volledig te realiseren. Dat is voor een fusie overigens geen bijzondere tijdspanne.

Het Museon-Omniversum investeert de komende jaren veel in de relaties met stakeholders, bedrijven, maatschappelijke organisaties en NGO's. Wij profileren ons als 'SDG House', werken samen met culturele, educatieve en duurzame partijen in de stad en wisselen kennis uit op nationaal en internationaal niveau

Op de volgende pagina de begroting voor het jaar 2023, afgeleid uit de Meerjarenbegroting 2021 – 2024 en niet rekening houdend met corona-effecten:

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

 J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Exploitatiebegroting 2023 Museon-Omniversum

<u>Baten</u>	Begroting 2023	Begroting 2022	Realisatie 2021
A. OPBRENGSTEN	€	€	€
Directe opbrengsten			
A.1 Publieksinkomsten			
A.1.1 Publieksinkomsten uit entree	2.178.000	2.858.000	1.124.686
A.1.2 Educatieve rondleidingen	149.000	145.000	26.425
A.1.3 Publieksinkomsten uit verkopen	117.000	227.000	44.249
A.1.4 Publieksinkomsten uit horeca	276.000	524.000	121.554
A.1.5 Publieksinkomsten uit overige activiteiten	31.000	15.000	21.800
A.2 Sponsorinkomsten	0	3.000	2.500
A.3 Overige inkomsten	42.000	24.000	22.861
Totaal Directe opbrengsten	2.793.000	3.796.000	1.364.075
Indirecte opbrengsten			
A.4 Diverse inkomsten	300.000	285.000	108.496
A.5 Overige bijdragen uit private middelen			
A.5.1 Bijdragen particulieren	26.000	26.000	147.204
A.5.2 Bijdragen bedrijven	105.000	105.000	16.826
A.5.3 Bijdragen van goede doelen loterijen	0	0	0
A.5.4 Bijdragen uit private fondsen	0	0	29.523
Totaal Overige bijdragen uit private middelen	131.000	131.000	193.553
Totaal Indirecte opbrengsten	431.000	416.000	302.049
SUBTOTAAL OPBRENGSTEN	3.224.000	4.212.000	1.666.124
B. SUBSIDIES EN BIJDRAGEN			
B.3 Subsidies			
B.3.1 Subsidie Gemeente Den Haag i.k.v. Meerjaren-beleidsplan Kunst en Cultuur	5.329.000	4.940.000	4.939.598
B.3.2 Overige subsidies gemeente Den Haag	113.000	0	291.000
B.3.3 Corona subsidie gemeente Den Haag	0	0	28.926
B.4 Overige bijdragen uit publieke middelen	0	0	1.427.226
SUBTOTAAL SUBSIDIES	5.442.000	4.940.000	6.686.750
TOTAAL BATEN	8.666.000	9.152.000	8.352.874

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

 J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

STICHTING MUSEON-OMNIVERSUM DEN HAAG – JAARVERSLAG 2022

<u>Lasten</u>	Begroting 2023	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
C. BEHEERLASTEN			
C.1 Beheerlasten personeel			
Salarissen en sociale lasten	990.000	1.110.000	1.068.571
Uitzendkrachten en gedetacheerd personeel	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>21.093</u>
Subtotaal beheerlasten personeel	990.000	1.110.000	1.089.664
C.2 Beheerlasten materieel			
C.2.1 Afschrijvingen	375.000	529.000	427.083
C.2.2 Overige bedrijfslasten			
- Huur gebouw	418.000	356.000	177.848
- Gebruikersonderhoud gebouw	647.000	257.000	656.781
- Overige bedrijfslasten	<u>1.131.000</u>	<u>1.167.000</u>	<u>1.174.710</u>
Totaal overige bedrijfslasten	<u>2.196.000</u>	<u>1.780.000</u>	<u>2.009.339</u>
Subtotaal beheerlasten materieel	2.571.000	2.309.000	2.436.422
SUBTOTAAL BEHEERLASTEN	3.561.000	3.419.000	3.526.086
D. Activiteitenlasten			
D.1 Activiteitenlasten personeel			
Salarissen en sociale lasten	3.479.000	3.429.000	3.431.947
Uitzendkrachten en gedetacheerd personeel	<u>130.000</u>	<u>250.000</u>	<u>62.926</u>
Subtotaal activiteitenlasten personeel	3.609.000	3.679.000	3.494.873
D.2 Activiteitenlasten materieel			
Kosten activiteiten	<u>1.565.000</u>	<u>2.108.000</u>	<u>1.318.343</u>
SUBTOTAAL ACTIVITEITENLASTEN	5.174.000	5.787.000	4.813.216
TOTAAL LASTEN	8.735.000	9.206.000	8.339.302
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	-69.000	-54.000	13.572
E. Rentebaten	4.000	0	0
F. Rentelasten	-19.000	-30.000	-50.980
G. Mutatie voorziening luchtbehandeling	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
EXPLOITATIERESULTAAT	-84.000	-84.000	37.408
Belastingen			
Resultaatbestemming			
Resultaat na belastingen	-84.000	-84.000	-98.386
Onttrekking bestemmingsreserve 'Global museum'	84.000	84.000	127.364
Onttrekking bestemmingsreserve 'Ontwikkeling tentoonstelling'	0	0	53.378
Onttrekking bestemmingsreserve 'Organisatie-ontwikkeling'	0	0	21.453
Onttrekking bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'	0	0	3.396
Dotatie bestemmingsreserve 'Covid 19'	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-14.193</u>
Dotatie Risicoreserve	0	0	153.279

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

JAARREKENING

Balans per 31 december na resultaatbestemming

<i>Actief</i>		31-12-2022	31-12-2021
		€	€
A	VASTE ACTIVA		
I	Immateriële vaste activa	83.938	41.600
II	Materiële vaste activa		
1	Gebouw	601.295	0
2	Machines en installaties	941.109	101.300
3	Inventaris	326.305	372.900
4	Vaste activa in uitvoering	76.685	34.500
	Totaal materiële vaste activa	1.945.394	508.700
III	Financiële vaste activa	58.666	69.700
	TOTAAL VASTE ACTIVA	2.087.998	620.000
B	VLOTTENDE ACTIVA		
I	Vorraden	55.940	15.600
II	Onderhanden projecten	182.613	108.000
III	Vorderingen en overlopende activa		
1	Vorderingen op de Gemeente Den Haag	17.659	107.300
2	Overige vorderingen	421.956	275.300
3	Overlopende activa	93.127	35.400
	Totaal vorderingen en overlopende activa	532.741	418.000
IV	Liquide middelen	3.793.717	3.676.100
	TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	4.565.011	4.217.700
	Totaal actief	6.653.009	4.837.700

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

 J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

<i>Passief</i>		31-12-2022	31-12-2021
C	EIGEN VERMOGEN	€	€
I	Vrij besteedbaar eigen vermogen	1.010.492	381.400
II	Bestemmingsreserve 'Global museum'	224.286	314.300
III	Bestemmingsreserve 'Onderhoud zalen'	28.200	28.200
IV	Bestemmingsfonds 'Covid 19'	0	214.500
V	Bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'	2.474	3.000
VI	Bestemmingsfonds 'Roots2Share'	2.919	2.900
	TOTAAL EIGEN VERMOGEN	1.268.372	944.300
D	AANKOOPFONDS	20.097	20.300
E	VOORZIENINGEN		
I	Voorziening onderhoud gebouwen	2.718.901	2.428.700
II	Voorziening jubileumgratificatie	76.914	41.300
III	Reorganisatievoorziening	9.438	9.400
IV	Voorziening luchtbehandeling	29.186	6.500
	TOTAAL VOORZIENINGEN	2.834.439	2.485.900
F	LANGLOPENDE SCHULDEN	883.268	0
G	KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA		
I	Nog te besteden subsidie	116.364	84.800
II	Schulden aan de Gemeente Den Haag	26.628	1.600
III	Overige kortlopende schulden	1.479.841	1.282.900
IV	Overlopende passiva	24.000	17.900
	TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA	1.646.833	1.387.200
	Totaal passief	6.653.009	4.837.700

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

 J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Exploitatierekening

BATEN	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
A. OPBRENGSTEN			
<i>Directe opbrengsten</i>			
A.1 Publieksinkomsten			
Publieksinkomsten uit entree	1.663.532	2.858.000	420.800
Educatie	113.475	145.000	26.400
Horeca	183.217	524.000	0
Verkopen	84.949	227.000	10.500
Verhuur tentoonstellingen	0	15.000	11.300
A.2 Sponsorinkomsten	89	3.000	0
A.3 Overige directe opbrengsten	72.471	24.000	98.100
Totaal Directe opbrengsten	2.117.733	3.796.000	567.100
<i>Indirecte opbrengsten</i>			
A.4 Diverse inkomsten	336.834	285.000	33.200
A.5 Overige bijdragen uit private middelen			
Bijdragen particulieren	25.400	26.000	147.200
Bijdragen bedrijven	34.000	105.000	16.800
Bijdragen uit private fondsen/Goede doelen loterij	189.921	0	29.500
Totaal Indirecte opbrengsten	586.155	416.000	226.700
TOTAAL OPBRENGSTEN	2.703.888	4.212.000	793.800
B. SUBSIDIES			
Subsidie gemeente Den Haag ikv MJBK K&C	5.030.487	4.940.000	4.939.600
Overige subsidies gemeente Den Haag	555.750	0	319.900
Overige bijdragen uit publieke middelen	133.152	0	55.000
TOTAAL SUBSIDIES	5.719.389	4.940.000	5.314.500
TOTAAL BATEN	8.423.277	9.152.000	6.108.300

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

 J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

STICHTING MUSEON-OMNIVERSUM DEN HAAG – JAARVERSLAG 2022

LASTEN	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
C. BEHEERLASTEN			
C.1 Beheerlasten personeel			
Salarissen en sociale lasten	1.004.618	1.110.000	804.000
Uitzendkrachten en gedetacheerd personeel	205.583	0	21.100
Totaal Beheerlasten personeel	1.210.202	1.110.000	825.100
C.2 Beheerlasten materieel			
Afschrijvingen	429.871	529.000	188.200
Overige bedrijfslasten			
Huur gebouw	365.301	356.000	177.800
Gebruikersonderhoud gebouw	260.395	257.000	507.400
Huisvesting	675.959	572.000	443.500
Kantoorkosten	277.185	230.000	202.500
Overige lasten	313.196	365.000	203.900
Totaal Beheerlasten materieel	2.321.907	2.309.000	1.723.300
Totaal Beheerlasten	3.532.109	3.419.000	2.548.400
D. ACTIVITEITENLASTEN			
D.1 Activiteitenlasten personeel			
Personeelslasten	3.680.077	3.429.000	2.744.400
Uitzendkrachten en gedetacheerd personeel	166.500	250.000	61.800
Totaal Activiteitenlasten personeel	3.846.577	3.679.000	2.806.200
D.2 Activiteitenlasten materieel			
Directe lasten tentoonstellingen en projecten	415.926	410.000	557.700
Directe kosten film	243.577	444.000	0
Programmering	15.021	23.000	0
Directe kosten horeca	77.626	219.000	0
Directe kosten winkel	47.869	80.000	0
Kosten zaalverhuur en overige activiteitenlasten	198.373	129.000	46.300
Marketing	557.640	565.000	186.100
Kosten educatie	53.108	77.000	17.200
Onderhoud expositie en collectie	105.135	160.000	71.700
Overige kosten	0	1.000	51.400
Totaal Activiteitenlasten materieel	1.714.275	2.108.000	930.400
TOTAAL ACTIVITEITENLASTEN	5.560.852	5.787.000	3.736.600
TOTAAL LASTEN	9.092.960	9.206.000	6.285.000
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	-669.683	-54.000	-176.700
E. Onttrekking aankoopfonds	-203	0	0
F. Rentelasten/-baten	36.962	30.000	14.800
EXPLOITATIERESULTAAT	-706.442	-84.000	-191.500
Resultaatbestemming			
Exploitatieresultaat	-706.442	-84.000	-191.500
Onttrekking resp. dotatie bestemmingsreserve 'Covid 19'	214.500	0	-14.200
Onttrekking bestemmingsreserve 'Global museum'	90.014	84.000	127.400
Onttrekking best.res. 'Ontwikkeling tentoonstelling'	0	0	53.400
Onttrekking bestemmingsreserve 'Organisatieontwikkeling'	0	0	21.500
Onttrekking bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'	526	0	3.400
Dotatie Bestemmingsfonds Roots2Share	-19	0	0
Onttrekking Vrijbestedbaar eigen vermogen	-401.421	0	0

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Grondslagen

Algemeen

Activiteiten

Stichting Museon is opgericht d.d. 14 januari 1997 en is per 1 januari 2022 met Stichting Continuïteit Omniversum gefuseerd. De naam is gewijzigd in Stichting Museon-Omniversum. De vestigingsplaats is Den Haag.

Volgens artikel 3 van de statuten heeft de stichting ten doel:

- Het bevorderen bij een breed publiek van kennis en belangstelling voor de ontwikkelingen op het gebied van de mens- en natuurwetenschappen.
- Het doorgeven van kennis over het menselijk leven, de natuur en onze planeet aan allen, die daarvoor een nieuwsgierige belangstelling koesteren, op zodanige wijze, dat zij daardoor verwonderd en geïnspireerd raken, kennis die essentieel is voor een duurzame samenleving en voorts het bevorderen van alles wat in brede zin bijdraagt tot de maatschappelijke relevante educatie en popularisering van wetenschappen en cultuur in al hun facetten, alsmede alles wat met vorenstaande verband houdt en daartoe bevorderlijk kan zijn, in de ruimste zin van het woord.

De financiële middelen van de stichting worden gevormd door:

- Subsidies van de gemeente Den Haag en/of andere publiekrechtelijke lichamen;
- Les- en cursusgelden;
- Toegangsgelden;
- Betalingen wegens diensten, verkoop van materialen;
- Revenuen van vermogen;
- Giften en donaties van derden;
- Alle gelden, die verder aan de stichting ten goede komen.

Het vermogen van de stichting dient ter verwezenlijking van het doel van de stichting.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ640 "Organisaties zonder winststreven". Met betrekking tot de subsidies van de gemeente Den Haag wordt gehandeld in overeenstemming met de subsidievoorwaarden (ASV).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het exploitatieresultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit van de activiteiten

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gewaarmerkte jaarrekening met
Verklaring d.d.: 28-04-2023
J.J. Spaans RA

Fusies en overnames

In geval van een fusie dan wel een samensmelting van belangen wordt de carry-over accounting methode toegepast. De fusie wordt in de jaarrekening over het boekjaar verwerkt tegen de boekwaarden zoals deze reeds waren opgenomen in de jaarrekening van de twee fusierende stichtingen, vanaf de fusiedatum. De vergelijkende cijfers worden niet aangepast. Een verschil tussen de overnameprijs en de boekwaarden van de overgenomen activa en passiva wordt in het eigen vermogen verwerkt.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder vlottende activa, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Het Museon-Omniversum kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Collectie

De collectie die bij de verzelfstandiging in 1997 middels de beheerovereenkomst in beheer is gegeven, is eigendom van de gemeente Den Haag en is daarom niet in de balans opgenomen.

Schattingen bij de toepassing van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Er zijn geen waarderingsgrondslagen die naar mening van de directie kritisch zijn ten aanzien van schattingen en veronderstellingen voor beter weergeven van de financiële positie.

Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa (software) worden gewaardeerd tegen aanschafprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen volgens vaste percentages van de aanschafwaarden. De afschrijvingspercentages zijn vastgesteld op basis van de verwachte economische gebruiksduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardevermindering

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Bijdragen en subsidies van derden worden in mindering gebracht op de investering. Over het eventuele restant zal worden afgeschreven.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten, veelal tentoonstellingen, worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingprijs. Zodra een project is gerealiseerd en in productie wordt genomen, worden de baten en lasten vanuit het onderhanden werk aan de exploitatierekening toegerekend, naar gelang de periode dat het project in productie is. Indien er geen toekomstige baten zijn te relateren aan projecten worden de lasten direct toegerekend op het moment van ontstaan (voorzichtigheidsbeginsel).

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de stichting wordt ingedeeld in verschillende reserves.

Algemene reserve

De algemene reserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor het Museon-Omniversum is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de stichting op langere termijn te waarborgen.

Bestemmingsreserve

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserve is door de directie van de stichting onder goedkeuring van de Raad van Toezicht een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de stichting.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn een afgezonderd deel van het eigen vermogen waaraan derden een beperkte bestedingsmogelijkheid hebben gegeven. Het bedrag en de doelstelling van de reserves wordt in de toelichting op de balans vermeld. Mutaties aan deze reserves vinden conform RJ 640, plaats via de resultaatbestemming. Het 'Aankoopfonds' is niet meegenomen in de toelichting op de balans omdat dit fonds is opgebouwd uit een gemeentelijke subsidie, die moet worden besteed aan de museale collectie die eigendom is van de G
Den Haag.

Gewaardeerde jaarrekening met

verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Aankoopfonds

Het aankoopfonds staat niet ter vrije beschikking van het Museon-Omniversum en is opgebouwd uit ontvangen gelden ter financiering van aankopen die eigendom blijven van de gemeente Den Haag. Het Museon-Omniversum heeft gekozen voor een aankoopfonds met een afzonderlijke vermelding in de jaarrekening dat geen deel uitmaakt van het eigen vermogen. Hiermee wordt afgeweken van de verslaggevingsvereisten van RJ640, maar sluit het Museon-Omniversum wel aan bij de vereisten uit het Handboek verantwoording Cultuursubsidies Instellingen van het ministerie van OCW.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Tenzij anders vermeld worden de voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is en betrouwbaar kan worden berekend zijn de voorzieningen opgenomen tegen de contante waarde van de verplichting. Onttrekkingen (uitgaven) vinden plaats direct van de voorziening. Dotaties en vrijval lopen via de staat van baten en lasten.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

De voorziening onderhoud is een egalisatievoorziening die is opgesteld op basis van een Meerjarig Onderhoudsplan en conform de subsidievoorwaarden van de gemeente Den Haag, omdat in de verkregen subsidie een onderhoudscomponent is verdisconteerd.

De reorganisatievoorziening is gevormd ten behoeve van de omvattende reorganisatie bij het Museon. De voorziening is opgesteld conform de criteria uit RJ 252.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Schulden korter dan 1 jaar worden onder de kortlopende schulden verantwoord.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor bepaling van het exploitatieresultaat

Algemeen

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Subsidies

De structurele subsidies die worden ontvangen ten behoeve van de exploitatie van

voortdurende activiteiten worden als baten verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waar de toekenning voor geldt. Overige ontvangen subsidies/bijdragen en daaraan gerelateerde kosten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben (RJ 274). Vooruit ontvangen subsidies worden opgenomen onder de Nog te besteden subsidie. Bestedingen volgen in de volgende boekjaren overeenkomstig de subsidievoorwaarden.

De subsidies worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en het Museon-Omniversum de condities voor ontvangst kan aantonen.

Giften

De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de exploitatierekening verantwoord.

Aankoop collectie en bijdragen ten behoeve van collectieaankopen

De onderdelen van de subsidie, de schenkingen en overige bijdragen die bestemd zijn voor het doen van collectie-aankopen worden, evenals de collectie-aankopen zelf, in de exploitatierekening verantwoord. De bedragen verkregen van derden, ten behoeve van collectie-aankopen die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed aan de verwerving van collectie, worden ultimo boekjaar toegevoegd aan het aankoopfonds. Bij aankoop van collectie in latere jaren vallen deze bedragen vrij ten gunste van de exploitatie. Deze mutatie in het aankoopfonds wordt separaat verantwoord in de exploitatierekening.

Afschrijvingen

Materiele vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Pensioenregelingen personeel

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de exploitatierekening verantwoord. Als de reeds betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het hogere bedrag opgenomen als overlopend actief voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien er, naast de verplichting voor periodieke pensioenpremies, een verplichting bestaat voor per balansdatum opgebouwde pensioenrechten (backserviceverplichtingen), wordt de verplichting in de balans opgenomen tegen de contante waarde. De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het fonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans**Fusies en overnames**

Het Museon en het Omniversum zijn per 1 januari 2022 juridisch gefuseerd. De consolidatie van de activiteiten is gedaan volgens de carry over accounting-methode. Bij het toepassen van de carry over accounting-methode worden de activa en passiva van de gefuseerde stichtingen tegen boekwaarde geconsolideerd op het moment van fusie zonder aanpassing van de vergelijkende cijfers. Hierdoor kan het samensmelten van alle activiteiten van de beide stichtingen het best worden weergegeven.

A - Vaste activa**I - Immateriële vaste activa**

	Software
	€
Boekwaarde per 1-1-2022	41.600
Investeringen	62.900
Desinvesteringen	0
Afschrijvingen	<u>-20.582</u>
Boekwaarde per 31-12-2022	83.928
Historische kostprijs per 31-12-2022	336.669
Cumulatieve afschrijving per 31-12-2022	<u>-252.731</u>
Boekwaarde per 31-12-2022	83.938

De jaarlijkse afschrijving voor software is 20%

II - Materiële vaste activa	Totaal	Gebouw	Machines en installaties	Inventaris	Vaste activa in uitvoering
	€		€	€	€
Boekwaarde per 1-1-2022	508.700	8.400	105.300	360.500	34.500
Carry-over accounting	1.670.542	678.602	954.838	37.102	
Investeringen	175.455		28.921	104.349	42.185
Bijdragen fondsen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	<u>-409.303</u>	<u>-85.707</u>	<u>-147.950</u>	<u>-175.646</u>	-
Boekwaarde per 31-12-2022	1.945.394	601.295	941.109	326.305	76.685
Historische kostprijs per 31-12-2022	10.535.626	5.848.594	2.398.343	2.212.004	76.685
Cumulatieve afschrijving per 31-12-2022	-	-	-	-	-
Boekwaarde per 31-12-2022	<u>8.590.232</u>	<u>5.247.299</u>	<u>1.457.234</u>	<u>1.885.699</u>	-
Boekwaarde per 31-12-2022	1.945.394	601.295	941.109	326.305	76.685

De jaarlijkse afschrijvingen zijn voor:

- gebouw 2,5%
- machines en installaties 20%, 10% en 5%;
- inventaris:
 - automatiseringsapparatuur 25%
 - overige inventarissen 20%, 10% en 5%.

Het Museon en het Omniversum zijn per 1 januari 2022 juridisch gefuseerd. Hierbij is de carry-over accounting methode toegepast. De boekwaarden van het Omniversum die per 1 januari 2022 middels carry-over accounting zijn toegevoegd zijn als een aparte regel opgenomen in bovenstaand verloopoverzicht. Vanaf 2006 is een aantal (semi-)permanente exposities geactiveerd. Doordat de kosten daarvan zijn gedekt door subsidies en bijdragen, is de oorspronkelijke waarde niet opgenomen in de administratie. Volledigheidshalve worden deze tentoonstellingen en de geïnstalleerde zonnepanelen bijlage 4 vermeld. Tentoonstellingen worden in 6 jaar afgeschreven. Hier tegenover zullen bestemmingsfondsen vrijvallen.

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

III Financiële vaste activa

	Lening
Lening u/g	€
Boekwaarde per 1-1-2022	69.700
Verstrekke lening	0
Aflossingen	<u>-11.034</u>
Boekwaarde per 31-12-2022	58.666

Deze lening wordt in 120 maandelijkse termijnen van € 916,67 afgelost. Er is geen rente verschuldigd. Van het openstaand saldo van € 58.666 per 31/12/2022 heeft een bedrag van € 3.666 een looptijd langer dan vijf jaar. Voor deze lening is een stil pandrecht afgegeven op de door MuseumCatering aangeschafte inventaris die in het restaurant van het Museon is ondergebracht.

B - Vlottende activa**I - Voorraden**

	2022	2021
	€	€
Stand per 31 december boekjaar	55.940	15.600

Dit betreft de voorraad Museumkaarten ad € 26.746, uitrijkaarten € 2.442, horeca € 10.600 en winkel € 16.152.

II- Onderhanden projecten

	Totaal	Tijdelijke tentoon- stellingen	Zalen	Overige projecten
	€	€	€	€
Stand per 1-1-2022	108.024	75.839	170	32.015
Uitgaven	780.309	581.965	52.696	145.648
Bijdragen	-90.682	-84.857	0	-5.825
Gerealiseerd	-615.038	-472.905	-502	-141.631
Stand per 31-12-2022	<u>182.613</u>	<u>100.042</u>	<u>52.364</u>	<u>30.207</u>

De geactiveerde uitgaven per 31 december 2022 betreffen projecten en tijdelijke tentoonstellingen die onderhanden zijn. Het betreft grotendeels de tentoonstellingen "One Planet Festival" (€ 241.064) en National Geographic (€ 53.823) en de projecten Nationale Wetenschapsagenda (48.407) en Re-Play (€ 43.599).

III – Vorderingen en overlopende activa**1 - Vorderingen op de Gemeente Den Haag**

	Stand per 31-12-2022	Stand per 31-12-2021
	€	€
Trendmatige subsidieverhoging - cf. brief ABBA/VL/226211-T d.d. 8 oktober 2021	0	95.000
Monumentenzorg en Welstand – Herinneringsroute Atlantikwall	7.500	7.500
Gemeente Den Haag – Programma Internationaal	3.000	3.000
Gemeente Den Haag – DSO, Afdeling Wonen, Team DOK	5.136	3.000
Doorbelasting kosten Smart@Sea	0	1.600
SZW - Ooievaarspas	2.023	200
	<u>17.659</u>	<u>107.300</u>

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

2 - Overige vorderingen	2022	2021
	€	€
Te verrekenen BTW	109.226	85.700
Debiteuren	97.765	75.000
Te ontvangen NOW vergoeding	63.958	0
Overige vorderingen	151.007	114.600
Stand per 31 december boekjaar	<u>421.956</u>	<u>275.300</u>

Grote uitstaande vorderingen hebben voornamelijk betrekking op de vergoeding van de stichting Museumkaart en te ontvangen projectbijdragen.

3 – Overlopende activa	2022	2021
	€	€
Stand per 31 december boekjaar	93.127	35.400

De post betreft diverse vooruitbetaalde kosten, waarvan € 8.769 betrekking heeft op parkeervergunningen uitgegeven door de Gemeente Den Haag en € 600 op via de gemeente afgesloten verzekeringen.

IV - Liquide middelen	2022	2021
	€	€
Stand per 31 december boekjaar	3.793.717	3.676.100

Een groot deel van de liquide middelen is beschikbaar door de opgebouwde voorziening voor huurdersonderhoud gebouw. Overige ontvangen voorschotten op subsidies en bijdragen staan o.a. op een ABN AMRO vermogensspaarrekening, een ABN AMRO bestuursspaarrekening en een RABO bedrijfsspaarrekening. Het Museon-Omniversum heeft een bankrelatie met de Triodosbank, ABN-AMRO, de Rabobank en de ING-bank. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De groei van het saldo ten opzichte van vorig jaar wordt onder andere veroorzaakt door extra ondersteuning van de overheid voor de coronacrisis en toename van de Voorziening onderhoud gebouw.

C - Eigen vermogen

I – Vrij besteedbaar eigen vermogen

Reserve die per 1 januari 1997 is ingesteld in overeenstemming met het verzelfstandigingsbesluit van de Gemeente Den Haag (Raadsbesluit (Rb) 385/1996), bedoeld voor het opvangen van tegenvallers uit exploitatie. Als gevolg de coronacrisis is in 2020 een onttrekking gedaan aan de Risicoreserve te hoogte van € 118.600.

	2022	2021
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	381.400	381.400
Carry-over accounting	1.030.513	0
Onttrekking	-401.421	0
Stand per 31 december boekjaar	<u>1.010.492</u>	<u>381.400</u>

Het Museon-Omniversum heeft het streven om minimaal 10 % van het subsidiebedrag als vrij besteedbaar eigen vermogen aan te houden. Het Museon en het Omniversum zijn per 1 januari 2022 juridische gefuseerd. Hierbij is de carry-over accounting methode toegepast. De boekwaarden van het Omniversum die per 1 januari 2022 middels carry-over accounting zijn toegevoegd zijn als een aparte regel opgenomen in bovenstaand verloopoverzicht.

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

II - Bestemmingsreserve 'Global Museum'

De Gemeente Den Haag heeft in voorgaande jaren toestemming gegeven om een bestemmingsreserve te creëren die zal worden aangewend voor de verbetering van de klantenroute. In het verslagjaar is € 90.013 hieraan besteed. In totaal is € 88.532 van deze reserve gereserveerd voor de afschrijvingskosten van de geactiveerde tentoonstelling en het restant voor onderhoud.

	2022	2021
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	314.300	441.600
Aanwending boekjaar	-90.014	-127.300
Stand per 31 december boekjaar	<u>224.286</u>	<u>314.300</u>

III – Bestemmingsreserve 'Onderhoud zalen'

	2022	2021
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	28.200	28.200
Dotatie	0	0
Stand per 31 december boekjaar	<u>28.200</u>	<u>28.200</u>

Deze bestemmingsreserve zal worden aangewend voor de Vrede en recht-zaal die in 2023 gereed zal komen.

IV – Bestemmingsreserve 'Covid 19'

Het bestemmingsreserve 'Covid 19' is in 2020 gevormd, met het oog op de gevolgen van corona op de inkomsten. Dit jaar is de reserve vrijgevallen om het nadelig resultaat te beperken.

	2021	2021
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	214.500	200.300
Vrijval	-214.500	14.200
Dotatie	0	0
Stand per 31 december boekjaar	<u>0</u>	<u>214.500</u>

V - Bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'

Bij de ontwikkeling van de zaal 'Klimaatstudio' is rekening gehouden met onderhoudskosten en kosten voor de ontwikkeling van educatie. In 2013 waren nog niet alle middelen besteed en in overleg met de subsidiegevers is dit bestemmingsfonds gevormd, zodat in onderhoud kan worden voorzien

	2022	2021
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	3.000	6.400
Aanwending boekjaar	-526	-3.400
Stand per 31 december boekjaar	<u>2.474</u>	<u>3.000</u>

VI - Bestemmingsfonds 'Roots2Share'

Het project Roots2Share is met de subsidiegevers Mondriaanfonds en Fonds 1818 afgewikkeld. Wel moet voor de totale afwikkeling van het project nog een aantal prestaties worden verricht, waaronder het onderhoud van een website.

	2022	2021
	€	€
Stand per 31 december boekjaar	<u>2.919</u>	<u>2.900</u>

Gewaardeerd door rekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

D - Aankoopfonds

Het betreft hier van de Gemeente Den Haag ontvangen gelden voor het financieren van aankopen ten behoeve van de museumcollectie (Rb 450/1980). De museumcollectie is eigendom van de Gemeente Den Haag (Rb 385/1996). Ten behoeve van de collectie zijn een helm van een VN-soldaat en drie Surinaamse hoofddoeken aangekocht

	2022	2021
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	20.300	20.300
Toevoeging boekjaar	0	0
Aanwending boekjaar	-203	0
Stand per 31 december boekjaar	<u>20.097</u>	<u>20.300</u>

E - Voorzieningen

I - Voorziening onderhoud gebouw

	2022	2021
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	2.428.700	2.199.700
Carry-over accounting	316.056	0
Dotatie boekjaar	616.705	507.400
Vrijval	-356.310	0
Aanwending boekjaar	-286.250	-278.400
Stand per 31 december boekjaar	<u>2.718.901</u>	<u>2.428.700</u>

Voor 2022 is een dotatie aan deze voorziening verricht van € 616.705. In 2019 is van de BankGiro Loterij een schenking ontvangen van € 630.000, waarvoor diverse aanpassingen aan de publieksruimtes konden worden verricht. Hieronder vielen diverse posten die betrekking hebben op vloerbedekking en verlichting welke opgenomen zijn in het meerjarenonderhoudsplan. Hierdoor kan een bedrag ad € 356.310 vrijvallen, zoals in de begroting is opgenomen (zie tevens Jaarverslag Stichting Museon 2019). In 2016 is de MJOP volledig herzien en daarna jaarlijks in grote lijnen aangepast. De uitgaven die voor 2022 waren opgenomen zouden € 520.466 voor beide gebouwen bedragen.

	Totaal	Museon	Omniversum
	€	€	€
Onderhoud en servicecontracten	230.888	202.871	27.987
Klachtenonderhoud	18.470	15.604	2.866
Vloer	11.560	11.560	0
Zonwering	9.285	9.285	0
Afvoer- en pompsystemen	8.200	0	8.200
Hang- en sluitwerk	7.847	6.557	1.290
Totaal aanwending	<u>286.250</u>	<u>245.877</u>	<u>40.343</u>

II - Voorziening jubileumgratificatie

	2022	2021
	€	€
Stand per 1 januari boekjaar	41.300	43.700
Mutatie voorziening	35.614	-2.400
Stand per 31 december boekjaar	<u>76.914</u>	<u>41.300</u>

Het personeel valt onder de Museum CAO. Daarin is geregeld dat bij 12½, 25, 40 en 50 jarig dienstverband een gratificatie uitbetaald wordt. Hiertoe is een voorziening getroffen. Als disconteringsvoet is 1 % aangehouden vanwege de verwachte renteontwikkeling op lange termijn.

III – Reorganisatievoorziening

	2022	2021
	€	€
Stand per 31 december boekjaar	<u>9.438</u>	<u>9.400</u>

In verband met de reorganisatie van het Museon en de afvloeiing van het personeel is in 2012 een voorziening getroffen ter grootte van € 2.318.000. Per ultimo 2019 is er nog een oud-medewerker die aanspraak maakt op een financiële vergoeding. De verplichtingen lopen door tot in 2020, maar afrekening met de Sociale Verzekeringsbank en het pensioenfonds ABP had over eerdere periodes plaatsgevonden. In 2019 zijn geen facturen ontvangen, maar mogelijk volgen deze in een later stadium.

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

STICHTING MUSEON-OMNIVERSUM DEN HAAG – JAARVERSLAG 2022

In brief BOW/2012.603, d.d. 25-10-2012, wordt weergegeven dat het college van de Gemeente Den Haag een bijdrage zal leveren aan het sociaal plan van het Museon, op basis van werkelijk gemaakte kosten. Tegenover deze voorziening staat een vordering op de Gemeente Den Haag. De voorziening is gevormd overeenkomstig de gemaakte afspraken met de gemeente Den Haag.

IV – Voorziening luchtbehandeling

	2022	2021
	€	€
Saldo per 1 januari boekjaar	6.500	254.200
Dotatie	28.000	0
Aanwending	-5.314	-247.700
Saldo per 31 december boekjaar	29.186	6.500

Vanwege het besmettingsgevaar door corona is onderzoek gedaan naar de luchtkwaliteit en of de veiligheid van leerlingen en overige bezoekers kon worden gewaarborgd. In een aantal ruimtes, waar ook schoolklassen worden ontvangen, werd geconstateerd dat deze onvoldoende is. Om dit te verbeteren wordt een luchtbehandelingsinstallatie geplaatst. Er wordt nog gekeken of aanvullende maatregelen nodig zijn.

F – Langlopende schulden

I - Schulden aan banken

	Stand per 31-12-2022	Stand per 31-12-2021
	€	€
Lening Triodos Bank:		
Saldo per 1 januari boekjaar	0	0
Carry-over accounting	976.601	0
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-133.333	0
Saldo per 31 december boekjaar	843.268	0

In boekjaar 2020 is door Omniversum een lening afgesloten van € 1.109.933. De aflossing bedraagt € 11.111,12 per maand achteraf en eindigt eind 2030. De rente bedraagt 2,631% per jaar en staat tot het einde van de looptijd van de lening vast. De volgende zekerheden zijn gesteld:

- Een hypotheek eerste in rang op het bedrijfspand aan de President Kennedylaan 5, 2517 JK te Den Haag voor een maximumbedrag van € 1.200.000 aan hoofdsom, vermeerderd met een bedrag gelijk aan 37,5% van dat bedrag voor rente en kosten tussen Kredietnemer als hypotheekgever en Kredietgever als hypotheekhouder;
- Een pandrecht, eerste in rang, op de bedrijfsinventaris en bedrijfsuitrusting van Kredietnemer met Kredietgever als pandhouder.

II - Schulden aan overige verbonden partijen

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Lening Vereniging van Vrienden van Museon en Omniversum:		
Saldo per 1 januari boekjaar	0	0
Carry-over accounting	50.000	0
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-10.000	0
Saldo per 31 december boekjaar	40.000	0

In boekjaar 2020 is een lening afgesloten voor een bedrag van € 50.000. De aflossingen vinden plaats in drie termijnen, te weten:

- 1 april 2023 € 10.000
- 1 april 2024 € 10.000
- 1 april 2025 € 30.000

Gewaarmerkte jaartekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Over de hoofdsom of het restant daarvan is geen rente verschuldigd.

G - Kortlopende schulden en overlopende passiva

I - Nog te besteden subsidie

De toevoegingen aan Nog te besteden subsidie bestaan uit toegekende subsidies en sponsorbijdragen voor specifieke projecten. Op het moment dat een tentoonstelling in gebruik wordt genomen of het project van start gaat, wordt de subsidie aangewend.

	2022	2021
	€	€
Saldo per 1 januari boekjaar	84.800	221.300
Bijdragen	125.369	73.900
Aanwending subsidie	-93.805	-210.400
Saldo per 31 december boekjaar	<u>116.364</u>	<u>84.800</u>

De post is samengesteld uit verschillende subsidies. Van de resterende subsidie zal naar verwachting het volledige bedrag in 2023 worden besteed. Zie specificatie in bijlage 3.

II - Schulden aan de Gemeente Den Haag

	Stand per 31-12-2022	Stand per 31-12-2021
	€	€
Gemeente Den Haag – MUSCAMP	25.000	800
Gemeente Belastingen – RIOG	1.628	800
Subsidie STIP	0	700
Gemeente Den Haag – verzekeringen	0	100
	<u>26.628</u>	<u>1.600</u>

III - Overige kortlopende schulden

	2022	2021
	€	€
Kortlopende deel lening Triodos Bank	133.333	0
Belastingen en sociale premies	101.055	207.900
Vakantiegeld	163.056	113.200
Verlofuren	103.135	175.300
Pensioenpremies	47.692	100
Te betalen salaris	0	2.000
Crediteuren	455.642	200.100
Overige schulden	475.928	584.300
	<u>1.479.841</u>	<u>1.282.900</u>

In de overige schulden is € 251.700 begrepen als te verdelen middelen over de partners in de consortia rond Ridders en kastelen, € 62.800 voor High Tech Romeinen en € 40.900 voor Muziek. Per 30 april 2023 dient € 10.000 afgelost te worden op de lening bij de Vereniging van Vrienden.

IV - Overlopende passiva

	2022	2021
	€	€
Stand per 31 december boekjaar	<u>24.000</u>	<u>17.900</u>

Het bedrag bestaat uit een vooruit ontvangen bijdrage van de Vereniging van Vrienden, vooruit ontvangen opbrengsten voor lessen en vooruit ontvangen gelden voor museumbezoek.

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huur gebouwen

Met ingang van 1997 heeft de Stichting de gebouwen aan de Stadhouderslaan 37 te Den Haag van de Gemeente Den Haag gehuurd voor een periode van 30 jaar. Na expiratiedatum zal de huurperiode met 30 jaar worden verlengd.

De huurprijs voor 2023 bedraagt € 386.123 exclusief BTW.

Subsidie 2021 – 2024

De gemeente Den Haag heeft met de vaststelling van het Meerjarenbeleidsplan 2021 – 2024 het Museon voor deze periode een jaarsubsidie van € 5.063.037 toegekend (brief 20210923-60254, d.d. 10 januari 2022).

Schenking

In 2020 is middels een schenkingscontract € 25.000 aan het Museon toegezegd door een privépersoon. Vanaf dit jaar zal jaarlijks vijf keer € 5.000 op de rekening van het museum worden overgemaakt.

Erfpachtcanon

De jaarlijks af te dragen erfpachtcanon met betrekking tot de locatie President Kennedylaan 5, 2517JK te Den Haag, wordt eens in de vijf jaar herzien. Voor het laatst is deze op 1 juli 2019 herzien en bedraagt € 2.995 per jaar. De erfpacht is eeuwigdurend.

Afwikkeling fusie met de Belastingdienst

Per 1 januari 2022 zijn stichting Museon en Stichting Continuïteit Omniversum gefuseerd. De Stichting Continuïteit Omniversum was bij deze fusie de verdwijnende partij. De gesprekken met de Belastingdienst over aspecten rond de vennootschapsbelasting zijn nog niet afgerond.

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

 J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Toelichting op de staat van baten en lasten**Baten****A - Opbrengsten****A.1 Publieksinkomsten****A.1.1 Publieksinkomsten uit entree**

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Publieksinkomsten uit entree	1.663.532	2.858.000	420.800

Het Museon-Omniversum heeft in 2022 214.985 bezoekers getrokken (begroot 425.000), uiteraard veel minder door de corona-crisis. In totaal zijn 155.622 reguliere bezoekers door het kassasysteem geregistreerd. De gemiddelde toegangsprijs was € 10,69 (2021: € 9,02). De vergoeding voor het gebruik van de museumkaart is op 65 % van de gemiddelde toegangsprijs gesteld. Schoolbezoek wordt deels apart geregistreerd. Zie hiervoor A.1.2 Publieksinkomsten uit overige activiteiten.

A.1.2 Publieksinkomsten uit overige activiteiten

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Specificatie Publieksinkomsten uit overige activiteiten:	€	€	€
Publieksfunctie:			
- Opbrengsten tentoonstellingen en projecten	0	15.000	11.300
Educatief:			
- Bijdragen scholen voor lessen	98.311	114.000	18.800
- Bijdragen scholen voor busvervoer	14.324	27.000	6.000
- Cursussen	840	4.000	1.600
	<u>113.475</u>	<u>145.000</u>	<u>26.400</u>
Overige opbrengsten:			
- Horeca	183.217	524.000	0
- Verkoop diversen	84.949	227.000	10.500
	<u>268.166</u>	<u>751.000</u>	<u>10.500</u>
Totaal	<u>381.641</u>	<u>911.000</u>	<u>48.200</u>

In het verslagjaar zijn geen opbrengsten uit verhuur van tentoonstellingen vrijgevallen.

	PO Den Haag	PO Overig	VO Den Haag	VO Overig	Totaal
Lessen 2022	575	108	82	138	903
Lessen 2021	207	16	11	17	251
Leerlingen 2022	18.240	2.696	8.668	5.913	35.517
Leerlingen 2021	5.422	596	541	1.650	8.209

De toename van de educatieve rondleidingen ten opzichte van 2021 is groot, maar blijft achter bij de begroting. Ook het busvervoer blijft hierdoor achter op de gewenste cijfers. Door de lagere bezoekersaantallen blijven ook de inkomsten uit winkerverkoop en horeca achter.

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

 J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

A.3 Overige directe opbrengsten

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Specificatie Overige directe opbrengsten:			
- Doorberekende werkzaamheden	60.235	23.000	22.800
- Overige baten	12.236	1.000	75.300
	<u>72.471</u>	<u>24.000</u>	<u>98.100</u>

Ook dit jaar is weer de organisatie van the First Lego League in handen gekomen van Museon-Omniversum. De gemeente Den Haag heeft hiervoor €35.000 bijgedragen. De overige opbrengsten uit doorberekend werk betreffen voornamelijk werkzaamheden van de afdeling Publiek voor verhueringen. Er is een bate genomen van € 9.193 uit de mutatie van de voorraad uit de horeca en winkel. Verder is voor € 3.043 aan publicatie- en overige rechten ontvangen.

A.4 Diverse inkomsten

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Diverse opbrengsten catering	155.171	196.000	29.600
Overige baten	181.663	89.000	3.600
	<u>336.834</u>	<u>285.000</u>	<u>33.200</u>

Er is minder opbrengst uit horeca. Ook hier zijn de tegenvallende bezoekerjfers debet aan. De zakelijke verhuur valt echter wel beter uit ten opzichte van de verwachting. Zie ook A.3 Overige directe opbrengsten – Verhuur van ruimtes en D. Activiteitenlasten – Kosten zaalverhuur.

A.5.1 Bijdragen Vrienden en particulieren:

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Ver. van Vrienden – diverse bijdragen	20.000	26.000	22.200
Overige schenkingen	5.400	0	125.000
	<u>25.400</u>	<u>26.000</u>	<u>147.200</u>

Met de bijdragen van de Vereniging van Vrienden ondersteunen zij het magazine (€ 15.000) en de schoolreisbrochure (€ 5.000). Door particulieren is € 5.400 geschonken.

A.5.2 Bijdragen bedrijven:

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Bank Nederlandse Gemeenten	20.000	20.000	0
Museon Corporate Ambassadors Club en overige partners	14.000	85.000	16.800
	<u>34.000</u>	<u>105.000</u>	<u>16.800</u>

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

A.5.4 Bijdragen uit private fondsen:

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
EIT-Raw Materials – Re-Play	107.268	0	0
NWO – Mobiele SDG expositie	48.407	0	0
NWO – Science Club Transvaal	34.246		
Fonds 1818 - bijdrage Discoverlab	0	0	14.100
Zabawas - bijdrage Discoverlab	0	0	10.000
Nationaal Comité 4 en 5 mei - Getekend	0	0	3.800
Stichting Raak - Getekend	0	0	1.600
	<u>189.921</u>	<u>0</u>	<u>29.500</u>

NWO heeft bijgedragen aan een Mobiele SDG-expositie en Sciencecentrum Transvaal. Voor de deelname aan het Europese project Re-Play is van EIT-Raw Materials geld ontvangen.

B - Subsidies

B.3.1 Subsidie gemeente Den Haag i.h.k.v. Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2021-2024

Subsidietoekenning cf. brief 20210923-60254, d.d. 10 januari 2022:

Structureel:

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Exploitatie	4.513.782	4.432.000	4.432.200
Onderhoud gebouw	516.705	508.000	507.400
Totaal structureel	<u>5.030.487</u>	<u>4.940.000</u>	<u>4.939.600</u>

B.3.2 Overige subsidies gemeente Den Haag

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Projectsubsidies gemeente Den Haag:			
Subsidieverlening Herstelfonds cultuur Den Haag 2021 - ABBA/ VL/38904 d.d. 22-09-2021	0	0	291.000
Subsidie Gemeente Den Haag – Herstelfonds 2022 – 20220510-46967 d.d. 7-8-2022	513.200	0	0
Dienst OCW – Collectiefonds - 20221114-67912 d.d. 16-1-2023	32.550	0	28.900
Subsidie Gemeente Den Haag – DI-RECT Dome Experience – brief 20220824-17004, d.d. 7-10-2022	10.000	0	0
	<u>555.750</u>	<u>0</u>	<u>319.900</u>

De gemeente Den Haag heeft een subsidie verstrekt om de verminderde inkomsten door de coronacrisis te compenseren. Voor de wedstrijd First Lego League is een bijdrage gedaan. Ook is van de gemeente een bijdrage ontvangen voor de Direct Dôme experience.

B.4 Overige subsidies en bijdragen uit publieke middelen

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Mondriaanfonds – Compensatieregeling Coronacrisis Musea > 100.000 bezoekers	133.152	0	0
Mondriaan Fonds inzake 'Caribbean Ties'	0	0	35.000
Mondriaan Fonds inzake 'Discoverlab'	0	0	20.000
	<u>133.152</u>	<u>0</u>	<u>55.000</u>

Van het Mondriaanfonds is als vervolg op de in 2021 door het rijk verstrekte subsidie in kader van de compensatieregeling Coronacrisis voor musea met meer dan 100.000 bezoekers een gelijk bedrag ad € 133.152 ontvangen.

Gewaarmede jaarrekening met
Verklaring d.d.: 28-04-2023
J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Lasten**C – Beheerlasten**

C.1 Beheerlasten personeel

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Salarissen	666.403	857.000	633.300
Sociale lasten	136.044	99.500	76.000
Pensioenpremies	136.007	153.500	94.700
	<u>938.454</u>	<u>1.110.000</u>	<u>804.000</u>
Kosten voormalig personeel	66.165	0	0
Uitzendkrachten en gedetacheerd personeel	205.583	0	21.100
Totaal Beheerlasten personeel	<u>1.210.202</u>	<u>1.110.000</u>	<u>825.100</u>

Het aantal FTE's per 31 december 2022 bedraagt 15,1 (2021: 9,7 fte, begin 2022: 15,3) op basis van een 36 uren werkweek (17 medewerkers, 2021: 11, begin 2022: 18). Het te betalen vakantiegeld is verhoogd met sociale lasten, evenals het uit te betalen verlof per einde 2022. Het personeel valt onder de Museum-CAO. In overeenstemming met de Wet Normering Topinkomens wordt het loon van de bestuurder van de stichting Museon-Omniversum en de leden van de Raad van Toezicht vermeld op pagina 45. Daar waar noodzakelijk voor het operationele proces is vervanging gezocht voor personeel dat door ziekte is uitgevallen en ook is vanwege de fusie de noodzaak gebleken deskundigheid in te huren.

C.2.1 Afschrijvingen

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
	429.871	529.000	188.200

De jaarlijkse afschrijving rond Global Museum is € 84.000. Hier tegenover valt een gelijk bedrag vrij uit de Bestemmingsreserve Global museum. Vanwege achterblijvende opbrengsten is bespaard op investeringen, waardoor de afschrijvingskosten beperkt zijn gebleven.

C.2.2 Overige bedrijfslasten

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Huur gebouw	365.301	356.000	177.800

De huurverhoging ten opzichte van 2021 bedraagt 3,84 %. In 2021 is de helft van de huursom kwijtgescholden.

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Gebruikersonderhoud gebouw	260.395	257.000	507.400

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening bedraagt € 616.705. Hier tegenover staat een vrijval van posten uit het meerjarenonderhoudsplan ad € 356.310. Dit betreft uitgaven die reeds in 2019 zijn verricht middels een schenking van de BankGiro Loterij ad € 630.000, maar die niet uit het plan zijn gehaald. Zie ook E-I Voorziening onderhoud gebouwen.

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

 J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Overige bedrijfslasten	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Huisvestingslasten	675.959	572.000	443.500
Kantoor- en automatiseringskosten	277.185	230.000	202.500
Overige beheerlasten	313.196	365.000	203.900
Totaal Overige bedrijfslasten	1.266.340	1.167.000	849.900

Hogere huisvestingslasten worden vooral veroorzaakt door gestegen energielasten en schoonmaakkosten. Kantoorkosten zijn gestegen door prijsstijgingen en uitbreiding automatisering in verband met de fusie. De Overige bedrijfslasten worden beïnvloed door de hogere advieskosten rond de veranderde CAO en fusie, maar hier was in de begroting reeds rekening mee gehouden.

D - Activiteitenlasten

D.1 Activiteitenlasten personeel	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Salarissen	2.645.764	2.655.000	2.104.100
Sociale lasten	528.364	330.000	306.500
Pensioenpremies	497.302	444.000	333.800
Kosten voormalig personeel	8.647	0	0
Personeelslasten	3.680.077	3.429.000	2.744.400
Uitzendkrachten en gedetacheerd personeel	166.500	250.000	61.800
Totaal Activiteitenlasten personeel	3.846.577	3.679.000	2.806.200

Het aantal FTE's per 31 december 2022 bedraagt 59,9 op basis van een 36-urige werkweek (86 medewerkers). Per 31 december 2021 was dit 38,9 FTE's (49 medewerkers) en begin 2022, na fusie 55,2 FTE's (78 medewerkers). Het te betalen vakantiegeld is verhoogd met sociale lasten, evenals het uit te betalen verlof per einde 2022. Het personeel onder de Museum-CAO. Voor collectiebeheer is extra subsidie ontvangen van de gemeente Den Haag. Daar waar noodzakelijk voor het operationele proces is vervanging gezocht voor personeel dat door ziekte is uitgevallen.

D.2 Activiteitenlasten materieel	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Specificatie kosten activiteiten:			
Film	243.577	444.000	0
Tentoonstellingen en projecten	415.926	410.000	557.700
Educatie	53.108	77.000	17.200
Overige activiteitenlasten	1.001.664	1.177.000	355.500
Totaal kosten activiteiten	1.714.275	2.108.000	930.400

Specificatie Film	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
<i>Filmhuur</i>	17.186	352.000	0
<i>Kosten programmering</i>	12.519	30.000	0
<i>Kosten arrangementen en specials</i>	18.136	11.000	0
<i>Commissies en royalties</i>	188.078	51.000	0
<i>Overige kosten</i>	7.658	0	0
Subtotaal Film	243.577	444.000	0

Gewaarmerkte jaarrekening met

Tentoonstellingen

Music! kon langer tentoongesteld worden in overleg met de partners waarmee de tentoonstelling ontwikkeld. De laatste maand van de tentoonstelling was het museum echter gesloten vanwege down. De opening van het One Planet Festival kon daardoor opgeschoven worden, waardoor er werd bespaard. Het One Planet Festival is een nieuw concept en bestaat eig

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

STICHTING MUSEON-OMNIVERSUM DEN HAAG – JAARVERSLAG 2022

tentoonstellingen die in de komende jaren afzonderlijk vervangen zullen worden. Vernieuwing was in 2022, mede door de latere start, nog niet nodig. Door één van de twee geplande tentoonstellingen van National Geographic te plaatsen, is een bezuiniging op de productiekosten behaald. Van oudere tentoonstellingen zijn nog kosten nagekomen.

Specificatie Tentoonstellingen	Rekening	Begroting	Rekening
	2022	2022	2021
	€	€	€
<i>One Planet Festival (vh Werkplaats Aarde)</i>	241.064	316.000	53.400
<i>Nationale Wetenschapsagenda</i>	48.407	0	0
<i>National Geographic: Solar portraits</i>	40.500	56.000	0
<i>National Geographic: Outdoor</i>	10.000		0
<i>National Geographic: Spectacle</i>	4.731		25.000
<i>National Geographic: Planet or plastic?</i>	0		-11.100
<i>National Geographic: Colors of the World</i>	0		-1.300
<i>Groene camera</i>	2.176	3.000	2.200
<i>Music! – van Beethoven tot Beyoncé</i>	-22.358	0	196.400
<i>Caribbean ties – Nexus 1492</i>	0	0	42.200
<i>Getekend</i>	0	0	500
<i>Overige tentoonstellingen</i>	3.515	15.000	0
Subtotaal kosten tentoonstellingen	328.035	390.000	307.300

Projecten

Museon-Omniversum [participeert in het project de Nationale Wetenschapsagenda en krijgt daarvoor een bijdrage van het NWO (zie A.5.4 – Bijdragen uit private fondsen). Verder is de afgelopen jaren deelgenomen aan Re-Play, een Europees samenwerkingsproject dat ten doel heeft om e-waste te beperken. Hiervoor is een bijdrage ontvangen van EIT Raw Materials (zie A.5.4 – Bijdragen uit private fondsen). Aan de tentoonstelling op de eerste verdieping is onderhoud gepleegd, waar tegenover een gelijk bedrag uit de Bestemmingsreserve 'Global Museum' (C II) vrijvalt. De gemeente Den Haag heeft een bijdrage gegeven voor de wedstrijd First Lego League (zie B.3.2 – Overige subsidies gemeente Den Haag). Tegenover de kosten voor onderhoud aan de Klimaatstudio is een gelijk bedrag vrijgevallen uit C VII - Bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'.

Specificatie Projecten	Rekening	Begroting	Rekening
	2022	2022	2021
	€	€	€
<i>Re-play</i>	43.599	0	0
<i>First Lego League</i>	34.894	0	36.200
<i>MuseumLAB Den Haag Zuid-West</i>	6.074	0	0
<i>One Planet/Global museum</i>	5.998	5.000	43.400
<i>Museumnacht</i>	1.996	15.000	3.200
<i>Klimaatstudio</i>	502	0	3.400
<i>Discoverlab</i>	427	0	164.200
<i>ESA</i>	401	0	0
<i>Overig</i>	-6.000	0	0
Subtotaal kosten projecten	87.891	20.000	250.400

Educatie

Doordat het aantal educatieve rondleidingen door corona afnam zijn de kosten voor busvervoer en materialen lager. Wel is met Buurthuis Mandelaplein in de Haagse wijk Transvaal een aantal activiteiten op locatie ontwikkeld.

Specificatie Educatie	Rekening	Begroting	Rekening
	2022	2022	2021
	€	€	€
<i>Busvervoer scholen</i>	31.122	42.000	12.200
<i>Educatief materiaal</i>	18.666	35.000	3.400
<i>Scienceclub Transvaal</i>	3.320	0	1.600
Subtotaal Educatie	53.108	77.000	17.200

Overige activiteitenlasten

Op marketing is aanvankelijk bespaard vanwege de sluiting in januari, maar er was extra budget ingecalculereerd voor de opening van de gefuseerde organisatie Museon-Omniversum. De gemeente Haag heeft voor het wegwerken van structurele achterstanden op het gebied

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

STICHTING MUSEON-OMNIVERSUM DEN HAAG – JAARVERSLAG 2022

ontsluiting een uitbreiding van het subsidiebedrag gegeven van € 98.500. Dit zal grotendeels worden gestoken in menskracht, maar in aanloop daarop zijn ook uitgaven in de materiële sfeer gedaan. De zaalhuur is in 2022 goed van start gegaan en vraagt nog om investeringen om de toekomstige groei mogelijk te maken. De inkoop voor de winkel bleef achter door de lagere bezoekersaantallen dan begroot. De realisatie van het uitbestede werk is ondergebracht bij D.1 Activiteitenlasten personeel.

Specificatie Overige activiteitenlasten	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
<i>PR/Marketing</i>	557.640	565.000	186.100
<i>Onderhoud expositie en collectie</i>	105.135	160.000	71.700
<i>Kosten zaalverhuur</i>	198.373	129.000	46.300
<i>Inkoop horeca</i>	77.626	219.000	0
<i>Inkoop winkel</i>	47.869	80.000	0
<i>Overige kosten</i>	15.021	24.000	51.400
Subtotaal Overige activiteitenlasten	1.001.664	1.177.000	355.500

E – Mutatie Aankoopfonds

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Onttrekking	203	0	0

Zie ook de balanspost D – Aankoopfonds.

F – Rentebaten/lasten

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Rentelasten	37.277	30.000	14.800
Rentebaten	-315	0	-3.400
	36.962	30.000	11.400

De rentelasten betreffen hoofdzakelijk de lening bij de Triodosbank. Ook over de tegoeden die bij banken uitstaan is aanvankelijk rente betaald, maar in de loop van het jaar is het rentepercentage over de tegoeden gestegen tot een .

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

WNT-verantwoording 2022- Stichting Museon-Omniversum

De WNT is van toepassing op de Stichting Museon-Omniversum. Het voor de Stichting Museon-Omniversum toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (Algemeen WNT-maximum)

Bezoldiging topfunctionarissen
Leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	P. de Haan
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 116.545
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.788
<i>Subtotaal</i>	€ 138.303
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 138.303
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
bedragen x € 1	drs. P. de Haan
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 111.873
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.025
<i>Subtotaal</i>	€ 131.898
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000
Bezoldiging	€ 131.898

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

 J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	P.H. van Gessel		M.F. Schenkels
Functiegegevens	Voorzitter		Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 3.845		€ 2.149
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400		21.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging	€ 3.845		€ 2.149
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	P.H. van Gessel		M.F. Schenkels
Functiegegevens	Voorzitter		Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 t/m 31/12		01/07 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 3.088		€ 0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 31.350		€ 20.900

Toezichthoudende topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Gegevens 2022	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
W. Bijleveld	Lid Raad van Toezicht
Mevr. M.B. Boon	Lid Raad van Toezicht
P.M.M. Heijnen	Lid Raad van Toezicht
A. Mouret	Lid Raad van Toezicht
Dhr. F. van Steenis	Lid Raad van Toezicht
L. Zandstra	Lid Raad van Toezicht

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

 J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Overige toelichtingen

Gebeurtenissen na balansdatum

Resultaatbestemming

Ter dekking van de uitgaven voor 'Global Museum' en 'Klimaatstudio' zal aan de respectievelijke bestemmingsreserves € 90.006 en € 502 worden onttrokken. De Bestemmingsreserve Covid'19 zal volledig worden aangewend.

De Raad van Toezicht heeft de Jaarrekening 2022 goedgekeurd.

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
	€	€	€
Exploitatieresultaat	-706.470	-84.000	-191.500
Onttrekking bestemmingsreserve 'Global Museum'	90.006	84.000	127.400
Onttrekking bestemmingsreserve 'Ontwikkeling Tentoonstelling'	0	0	53.400
Mutatie bestemmingsreserve 'Organisatieontwikkeling'	0	0	21.500
Onttrekking/Toevoeging bestemmingsreserve 'Covid 19'	214.504	0	-14.200
Onttrekking bestemmingsfonds 'Klimaatstudio'	502	0	3.400
Onttrekking bestemmingsfonds 'Roots2Share'	0	0	0
Onttrekking vrij besteedbaar eigen vermogen	-401.458	0	0

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Ondertekening van de jaarrekening

Directie:

Dhr. P. de Haan

Raad van Toezicht:

Dhr. P.H. van Gessel

Dhr. W. Bijleveld

Mevr. C.N.H. Carolus

Mevr. W. Khan

Dhr. A. Mouret

Dhr. M.F. Schenkels

Dhr. F. van Steenis

Gewaarmerkte jaarrekening met

Verklaring d.d.: 28-04-2023

J.J. Spaans RA

Mevr. L. Zandstra

Top en Co., Accountants en belastingadviseurs

Den Haag, 18 april 2023

Aan de Raad van Toezicht en het bestuur
Stichting MuseonOmniversum
Stadhouderslaan 37
2517 HV DEN HAAG

Datum: 28 april 2023

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht en het bestuur van Stichting MuseonOmniversum

Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting MuseonOmniversum te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting MuseonOmniversum op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven", de subsidievoorwaarden zoals opgenomen in de subsidieverlening, de bepalingen van de Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020, de bijlage Inrichting jaarrekening 2020 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidieverlening, de bepalingen van de Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020, de bijlage Inrichting jaarrekening 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022 sluitend met een balanstotaal van € 6.653.009 en een eigen vermogen van € 1.268.372;
2. de staat van baten en lasten over 2022 sluitend met een negatief exploitatieresultaat van € 706.442; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting MuseonOmniversum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons

oordeel.

Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvat het financieel jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag en overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Verder bevat het alle informatie die op grond van Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven" is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven"..

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven, de subsidievoorwaarden zoals opgenomen in de subsidieverlening, de bepalingen van de Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de

aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 28 april 2023
Top en Co., Accountants en Belastingadviseurs B.V.

J.J. (Hans) Spaans RA

BIJLAGEN

Bijlage 1 - Bestuursverklaring subsidieverantwoording Den Haag

Het bestuur van Stichting Museon-Omniversum te Den Haag verstrekt deze bestuursverklaring bij de subsidieverantwoording over de periode januari 2022 tot en met december 2022 met betrekking tot de volgende gemeentelijke subsidies:

- MJBK Kunst en Cultuur 2021 – 2024 toegekend met kenmerk 20210923-60254, d.d. 10 januari 2022
- Subsidieregeling Herstelfonds cultuur Den Haag 2021, jaar 2022 – 20220510-46967
- Subsidie DI-RECT Dome Experience – brief 20220824-17004, d.d. 7-10-2022
- Uitvoering sociaal plan 2018 toegekend met kenmerk ABBA/VL/12392 d.d. 30-01-2018
- Gemeente Den Haag Centraal subsidiebureau – ABBA/VL/5779 d.d. 7-10-2016 inzake 'Museon VN-center'
- Dienst Stedelijke Ontwikkeling – DSO/2014.2896 d.d. 7-05-2014, inzake 'Herinneringsroute Atlantikwall'

Het bestuur verklaart verantwoordelijk te zijn voor de juistheid en volledigheid van de subsidieverantwoording.

Het bestuur verklaart dat de in de subsidieverantwoording te hebben opgemaakt conform de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen en conform de subsidieverplichtingen zoals opgenomen in de bovenvermelde subsidiebeschikking(en).

Het bestuur verklaart dat de in de subsidieverantwoording opgenomen bestede subsidie van de Gemeente Den Haag rechtmatig is besteed, dat wil zeggen voor het doel waarvoor zij blijkens de subsidiebeschikking is verstrekt en overeenkomstig de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen en de subsidieverplichtingen zoals opgenomen in de bovenvermelde subsidiebeschikking(en).

Het bestuur verklaart dat alle ontvangen baten voor de activiteiten of projecten volledig zijn verantwoord in de subsidieverantwoording.

Het bestuur verklaart te hebben voldaan aan de verplichting genoemd in artikel 18, derde lid, van de ASV om de inkomensgrens genoemd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector als bezoldigingsmaximum in acht te nemen.

Den Haag, 18 april 2023

Dhr. P. de Haan
Directeur

Dhr. P.H. van Gessel
Voorzitter Raad van Toezicht

Bijlage 2 - Prestatie indicatoren

3.5 Musea en erfgoedinstellingen			
Instelling: Stg. Museon-Omniversum			
COLLECTIE EN TENTOONSTELLINGEN			
	Eenheid	Raming 2022	Realisatie 2022
Voorwerpen in beheer	aantal	313.000	313.000
Tentoonstellingen in Den Haag	aantal	5	5
waarvan in eigen huis	aantal	5	5
Bezoekers totaal	aantal	400.000	165.289
waarvan betalende bezoekers	aantal	386.000	159.076
waarvan niet-betalende bezoekers	aantal	12.000	4.929
waarvan bezoekers met 'ooievaarspas'	aantal	2.000	1.284
CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN / LEZINGEN / WORKSHOPS ENZ. VOOR VOLWASSENEN			
	Eenheid	Raming 2022	Realisatie 2022
Deelnemers	aantal	8.000	6.500
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	35	28
CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN VOOR KINDEREN EN JONGEREN IN DE VAKANTIES			
	Eenheid	Raming 2022	Realisatie 2022
Deelnemers t/m 12 jaar	aantal	0	n.b.
Deelnemers 13 - 18 jaar	aantal	0	n.b.
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	25	24
CULTUUREDUCATIE: AANBOD IN SCHOOLVERBAND			
Aanbod voor Haagse * scholen	Eenheid	Raming 2022	Realisatie 2022
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	1.300	575
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	130	
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	35.000	18.240
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	130	82
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	25	
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	aantal	5.500	8.668
Aanbod voor niet Haagse scholen	Eenheid	Raming 2022	Realisatie 2022
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	150	108
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	45	
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	3.000	2.696
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	220	138
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	70	
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	aantal	8.500	5.913

* De deelnemende vestiging van de school ligt in Den Haag.

Bijlage 3 - Verloop Nog te besteden subsidies

Nog te besteden subsidies

Tentoonstellingen:

- *Atlantkwall*

Saldo begin boekjaar

Gemeente Den Haag subsidie vaststelling - ABBA/VS/11769

Saldo einde boekjaar

- *Museon VN center 2016 (realisatie 2023)*

Saldo begin boekjaar

Saldo einde boekjaar

- *Snuifellen in het depot (realisatie 2023)*

Saldo begin boekjaar

Saldo einde boekjaar

- *Schepsprins*

Saldo begin boekjaar

Saldo einde boekjaar

- *Zonnepanelen*

Saldo begin boekjaar

Saldo einde boekjaar

- *Subsidie VSB Fonds/Kickstart Herestelfonds OP Digitaal (realisatie 2023)*

Saldo begin boekjaar

Saldo einde boekjaar

- *V-fonds project voor VN Zaal (realisatie 2023)*

Saldo begin boekjaar

Saldo einde boekjaar

- *Nationale Wetenschapsagenda - Wetenschapscommissie*

Subsidie NWO

Aanwending van fonds

Saldo einde boekjaar

- *DIRECT Dome Experience*

Gemeente Den Haag - 20220824-17004

Aanwending van fonds

Saldo einde boekjaar

- *SDG Lab (realisatie 2023)*

Subsidie NWO

Aanwending van fonds

Saldo einde boekjaar

- *Bach project (realisatie 2023)*

Saldo begin boekjaar

Saldo einde boekjaar

To taal

2022				
beginstand	bijragen	aanwending subsidie		saldo
		via resultaat	naar activa	
4.195				
	-4.200			
4.195	-4.200	-	-	-5
1.379				
1.379	-	-	-	1.379
2.713				
2.713	-	-	-	2.713
1.149				
1.149	-	-	-	1.149
1.359				
1.359	-	-	-	1.359
35.240				
35.240	-	-	-	35.240
38.750				
38.750	-	-	-	38.750
	35.398			
		-35.398		
-	35.398	-35.398	-	-
	10.000			
		-10.000		
-	10.000	-10.000	-	-
	59.995			
		-48.407		
-	59.995	-48.407	-	11.588
	24.191			
-	24.191	-	-	24.191
84.785	125.384	-93.805	-	116.364